

**BELGISCHE KAMER
VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

**HANDELINGEN VAN DE
PLENAIRE VERGADERINGEN**

293 16/12/1998 - voormiddag

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

**ANNALES DES
SÉANCES PLÉNIÈRES**

293 16/12/1998 - matin

Sommaire

Mercredi 16 décembre 1998, matin - 293

COMMUNICATIONS	10497
ORDRE DES TRAVAUX	10497
PROJETS ET PROPOSITION DE LOI	10498
- projet de loi sur l'intégration verticale du ministère public, le parquet fédéral et le conseil des procureurs du Roi (transmis par le Sénat) (1851/1 et 2)	
- proposition de loi de MM. Frans Lozie et Vincent Decroly modifiant l'article 22 du Code d'instruction criminelle (1485/1 et 2)	10498
discussion générale	10498
<i>Orateurs : MM. Duquesne, Van Belle, Giet, Laeremans, Landuyt, Verherstraeten, Lozie, Van Parys, ministre de la Justice</i>	
discussion des articles	10509
- projet de loi réglementant l'exploitation des centres de bronzage (transmis par le Sénat) (1603/1 à 4)	10509
discussion générale	10509
discussion des articles	10509
- projet de loi fixant pour l'année 1999 le contingent de l'armée (sans rapport) (1847/1)	10510
discussion générale	10510
discussion des articles	10510

ANNEXE

DÉCISIONS INTERNES

DEMANDES D'INTERPELLATION

DEMANDES

PROPOSITIONS

AUTORISATION D'IMPRESSION

COMMUNICATIONS

COMMISSIONS

RAPPORTS

SENAT

PROJETS DE LOI TRANSMIS

PROJETS DE LOI ADOPTÉS

PROJET ADOPTÉ

GOUVERNEMENT

BUDGET GENERAL DES DEPENSES 1998

DECISION DU CONSEIL DES MINISTRES

DEPENSES FAITES EN MARGE DU BUDGET

COUR D'ARBITRAGE

ARRÊTS

Inhoud

Woensdag 16 december 1998, voormiddag - 293

MEDEDELINGEN	10497
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	10497
WETSONTWERPEN EN VOORSTEL	10498
- wetsontwerp betreffende de verticale integratie van het openbaar ministerie, het federaal parket en de raad van procureurs des Konings (overgezonden door de Senaat) (1851/1 en 2)	
- wetsvoorstel van de heren Frans Lozie en Vincent Decroly tot wijziging van artikel 22 van het Wetboek van Strafvordering (1485/1 en 2)	10498
algemene besprekking	10498
<i>Sprekers : de heren Duquesne, Van Belle, Giet, Laeremans, Landuyt, Verherstraeten, Lozie, Van Parys, minister van Justitie</i>	
besprekking van de artikelen	10509
- wetsontwerp tot regeling van de exploitatie van zonnecentra (overgezonden door de Senaat) (1603/1 tot 4)	10509
algemene besprekking	10509
besprekking van de artikelen	10509
- wetsontwerp tot vaststelling van het legercontingent voor het jaar 1999 (zonder verslag) (1847/1)	10510
algemene besprekking	10510
besprekking van de artikelen	10510
—	
BIJLAGE	10511
INTERNE BESLUITEN	10511
INTERPELLATIEVERZOEKEN	10511
INGEKOMEN	10511
VOORSTELLEN	10512
TOELATING TOT DRUKKEN	10512
—	
MEDEDELINGEN	10513
COMMISSIES	10513
VERSLAGEN	10513
SENAAT	10513
OVERGEZONDEN WETSONTWERPEN	10513
AANGENOMEN WETSONTWERPEN	10514
AANGENOMEN ONTWERP	10514
REGERING	10514
ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 1998	10514
BESLISSING VAN DE MINISTERAARD	10515
UITGAVEN GEDAAN BUITEN DE BEGROTING	10515
ARBITRAGEHOF	10515
ARRESTEN	10515

COMITÉ PERMANENT DE CONTRÔLE DES SERVICES DE POLICE	10516	VAST COMITÉ VAN TOEZICHT OP DE POLITIEDIENSTEN	10516
RAPPORTS ANNUELS	10516	JAARVERSLAGEN	10516
COMMISSION BANCAIRE ET FINANCIERE	10516	COMMISSIE VOOR HET BANK- EN FINANCIEWEZEN	10516
NATIONS UNIES	10516	VERENIGDE NATIES	10516
MOTION	10517	MOTIE	10517
AVIS	10517	ADVIES	10517
CONSEIL CENTRAL DE L'ECONOMIE	10517	CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN	10517
DIVERS	10517	VARIA	10517
CONSEIL NATIONAL DE LA REPUBLIQUE SLOVAQUE	10517	NATIONALE RAAD VAN DE SLOVAKSE REPUBLIEK	10517

SÉANCE PLÉNIÈRE

MERCREDI 16 DÉCEMBRE 1998

MATIN

PRÉSIDENCE de
M. Langendries

La séance est ouverte à 10.05 heures.

PLENAIRE VERGADERING

WOENSDAG 16 DECEMBER 1998

VOORMIDDAG

VOORZITTER :
De heer Langendries

De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering :

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance :

Dehaene.

De voorzitter : De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Er zijn berichten van verhinderung ingekomen van de leden :

Les membres suivants sont excusés :

Geraerts, wegens ambtsplicht / pour obligation de mandat;

Cortois, Moriau, Vermeulen, wegens ziekte / pour raison de santé;

Valkeniers, verhinderd / empêché;

Derycke, Van den Bossche, buitenslands / à l'étranger.

Regeling van de werkzaamheden

Ordre des travaux

De voorzitter : Ingevolge de indiening van nieuwe amendementen door de regering stel ik u voor het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, van de nieuwe gemeentewet en van de gemeentekieswet, en tot uitvoering van de richtlijn van de Raad van de Europese Unie nr. 94/80/EG van 19 december 1994 (nrs. 1767/1 tot 6) en het bijgevoegde wetsvoorstel van de heer Jacques Lefevre c.s. (nr. 1020/1) - punt 1 van de agenda - terug te zenden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt teneinde deze nieuwe amendementen te bespreken.

De commissie zal onmiddellijk bijeenkomen en zal deze namiddag na de mondelinge vragen mondeling verslag uitbrengen.

A la suite du dépôt de nouveaux amendements par le gouvernement, je vous propose de renvoyer le projet de loi modifiant la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales, la nouvelle loi communale et la loi électorale communale, et portant exécution de la directive du Conseil de l'Union européenne n° 94/80/CE du 19 décembre 1994 (n° 1767/1 à 6) et la proposition de loi jointe de M. Jacques Lefevre et consorts (n° 1020/1) - point 1 de l'ordre du jour - en commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique afin d'y examiner ces nouveaux amendements.

La commission se réunira directement et fera rapport oral cet après-midi après les questions orales.

De heer Alfons Borginon heeft het woord.

De heer Alfons Borginon (VU) : Mijnheer de voorzitter, ik heb er uiteraard geen bezwaar tegen dat dit wetsontwerp wordt teruggezonden naar de commissie. Ik wil wel een voorbehoud maken bij de behandeling van dit wetsontwerp vanmiddag. De amendementen werden nu pas rondgedeeld en het is niet evident die op enkele minuten inhoudelijk te bespreken. Zelfs na bespreking in de commissie houd ik mij het recht voor desnoods een stemming te vragen over de agendering van dit wetsontwerp.

De voorzitter : Dit zal afhangen van de commissie. Het lijkt mij het beste dat de commissie daarover beslist.

Is het voorstel tot terugzending naar de commissie aangenomen ? (*Instemming*)

Je vous propose également de renvoyer en commission des Relations extérieures la proposition de loi de Mme Suzette Verhoeven et MM. Dirk Van der Maelen, Roger Hotermans, Marceau Mairesse, Herman De Croo, Thierry Detienne, Hugo Van Dienderen, Alfons Borginon et Patrick Moriau créant le Fonds belge de survie (n° 1819/1 à 4) - point 7 de l'ordre du jour du jeudi 17 décembre 1998 - afin d'y examiner des amendements du gouvernement déposés après le rapport.

Ik stel u eveneens voor het wetsvoorstel van mevrouw Suzette Verhoeven en de heren Dirk Van der Maelen, Roger Hotermans, Marceau Mairesse, Herman De Croo, Thierry Detienne, Hugo Van

Mededelingen

Communications

De voorzitter : Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij de handelingen van deze vergadering opgenomen worden.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe des annales de cette séancē.

voorzitter

Dienderen, Alfons Borginon en Patrick Moriau tot oprichting van het Belgisch Overlevingsfonds (nrs. 1819/1 tot 4) - punt 7 van de agenda van donderdag 17 december 1998 - terug te zenden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen teneinde amendementen van de regering ingediend na het verslag te bespreken.

Pas d'observation ? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar ? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Wetsontwerpen en -voorstel

Projets et proposition de loi

De voorzitter : Aan de orde is de besprekking van :

- het wetsontwerp betreffende de verticale integratie van het openbaar ministerie, het federaal parquet en de raad van procureurs des Konings (overgezonden door de Senaat) (1851/1 en 2)

- het wetsvoorstel van de heren Frans Lozie en Vincent Decroly tot wijziging van artikel 22 van het Wetboek van Strafvordering (1485/1 en 2).

L'ordre du jour appelle la discussion :

- du projet de loi sur l'intégration verticale du ministère public, le parquet fédéral et le conseil des procureurs du Roi (transmis par le Sénat) (1851/1 et 2)

- de la proposition de loi de MM. Frans Lozie et Vincent Decroly modifiant l'article 22 du Code d'instruction criminelle (1485/1 et 2).

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66, 4°)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 66, 4°) (1851/1)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, de heer Renaat Landuyt, is niet aanwezig. Ik neem aan dat hij vzwijst naar het schriftelijke verslag.

La parole est à M. Antoine Duquesne.

M. Antoine Duquesne (PRL-FDF) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je souhaite intervenir dans le cadre de la discussion générale de la proposition relative à la restructuration des parquets parce qu'il s'agit d'une réforme importante et que l'on dit à son sujet un certain nombre de choses inexacts ou injustes qu'il convient de corriger. Le ministre de la Justice l'a d'ailleurs déjà fait pour une bonne part à l'occasion de la discussion en commission.

Cette réforme est importante car, après les dysfonctionnements constatés, il s'agit d'améliorer l'efficacité de la justice pénale, spécialement à un moment où de nouveaux types de criminalité se développent et où la population réclame plus de sécurité.

Propos inexacts quand on veut réduire la réforme à des navettes inutiles, mais imaginaires, de magistrats de la lointaine province vers le siège des cours. J'y reviendrai.

Propos injustes quand on parle de précipitation, alors que le parlement a accompli un important travail de fond après avoir procédé, au Sénat, à de nombreuses auditions. N'y aurait-il donc de travail sérieux qu'avalié par quelque haut magistrat et bénéficiant d'une publication favorable dans le "Journal des tribunaux", sous la plume d'un expert irresponsable politiquement ? J'ai pour ma part une autre conception de la démocratie parlementaire. Je sais que nos concitoyens attendaient des réformes probantes, tranchant avec un discours convenu.

Propos injustes encore quand on prétend qu'il n'y a point de salut en dehors des hiérarchies classiques héritées du XIXe siècle, alors que le monde dans lequel nous vivons incite au travail d'équipe - ce que recommande d'ailleurs pour le parquet un audit livré au ministre de la Justice -, alors que la hiérarchie a démontré ses limites et son incapacité à proposer des réformes en temps utile, à mettre en œuvre une véritable politique criminelle, à s'adapter à la lutte contre la criminalité organisée, à surveiller le traitement des dossiers - l'actualité vient encore de le prouver dans le ressort de la cour d'appel d'Anvers -, ou à favoriser la collaboration des différents services, quand ce n'est pas son incapacité à empêcher de graves dysfonctionnements.

Que l'on ne vienne pas dire que c'est faute de moyens ou à cause des nominations politiques dénoncées aujourd'hui par ceux qui les sollicitaient hier pour gravir les échelons de la hiérarchie judiciaire. Il y a certes une

part de responsabilité dans tout cela, mais ce n'est qu'une partie de l'explication. Il faut aussi des réformes de structure et une évolution des mentalités. Je ne peux me départir de l'impression que certaines réactions, parfois certaines oppositions vives à la réforme dissimulent, derrière un appel aux principes, la défense de privilégiés injustifiés et en tout cas dépassés..

J'ajoute qu'il n'aurait pas été sérieux de réformer les services de police en profondeur sans se livrer au même exercice critique à l'égard de ceux qui ont la mission de diriger les enquêtes. Il y avait beaucoup à faire si on considère que cette mission consiste en autre chose que de signer simplement quelques apostilles.

Je vois, pour ma part, trois axes forts à cette réforme :

1. la maîtrise de l'action publique par le procureur du Roi;
2. l'élaboration et la mise en œuvre d'une véritable politique criminelle;
3. la création d'un parquet fédéral pour plus d'efficacité des poursuites dans les affaires complexes.

Tout d'abord, le principe du traitement intégral, avec la maîtrise de l'action publique par le procureur du Roi. La pratique nous a enseigné que les parquets généraux se sont, au fil du temps, détournés de leur principale mission, qui était d'initier et de coordonner la politique criminelle de leur ressort. Il convenait, en conséquence, de les décharger pour une grande partie de l'exercice de l'action publique pour leur permettre de se recentrer sur des missions plus spécifiques et essentielles pour le bon fonctionnement de l'appareil judiciaire. Dans cette optique, on a décidé que les parquets de première instance s'occuperaient du traitement intégral des dossiers pénaux individuels, jusqu'en degré d'appel et jusque devant la cour d'assises. Ils se voient ainsi conférer un monopole de principe au niveau de l'exercice de l'action publique.

En conséquence, les membres des parquets généraux n'exerceront plus cette dernière que dans le cadre d'une compétence d'exception et délimitée sur base de critères définis par le législateur, par exemple, le privilège de juridiction. Il ne peut être question d'étendre cette exception.

Ce traitement intégral des dossiers répressifs par le parquet d'instance n'exclut toutefois pas la possibilité d'une intervention de magistrats des parquets généraux, tant en instance qu'en appel, lorsque les besoins et

Antoine Duquesne

nécessités du service le justifieront. C'est la raison pour laquelle une section appel a été maintenue à la cour. Dans l'avenir, cette section, à la disposition des procureurs du Roi du ressort, pourrait être établie dans le parquet du procureur du Roi, localisée au siège de la cour d'appel. Ceci évitera les problèmes de coquetterie de hiérarchie avancés par certains.

En attendant la fin de ce que j'appellerai cette période transitoire, le dossier qui sera traité par un magistrat du parquet général, le sera sous la direction effective du procureur du Roi. C'est aussi la nouvelle conception du travail en équipe, dans l'intérêt des dossiers et non des susceptibilités personnelles.

Force est de constater que la verticalité n'induit pas automatiquement que ce sera toujours un seul et même magistrat qui siégera en instance et en appel. Quand il en sera ainsi, et ce sera le cas quand il s'agira de dossiers importants, l'éventuel écueil posé par le problème de déplacement des membres du parquet d'instance à la cour d'appel pourra être facilement contourné, sans qu'il soit nécessaire de procéder à l'élaboration d'un nouveau texte de loi. En effet, l'actuel code judiciaire prévoit que les magistrats du siège de la cour d'appel peuvent siéger dans les différents arrondissements judiciaires qui la composent. Il est effectivement beaucoup plus aisé d'organiser le déplacement de ces magistrats et de leurs greffiers que l'ensemble des autres parties au procès pénal : parties civiles, ministère public et prévenus. De surcroît, il n'est pas question d'organiser des navettes inutiles de magistrats, quand il est possible de faire traiter le dossier à l'audience par un autre magistrat, y compris un magistrat du parquet général, sous la direction du procureur du Roi.

Mais là n'est pas l'essentiel. Ce qui est essentiel, c'est l'unité de direction et de responsabilité d'un dossier par un magistrat qui en suivra l'évolution du début à la fin. Cette maîtrise de l'action publique par les parquets d'instance va rationaliser le système.

Premièrement, pour d'évidentes raisons d'efficacité et de rapidité dans la gestion des dossiers pénaux, lesquels vont être confiés, pour leur direction, tout au long de la procédure à un seul et même magistrat du parquet d'instance, supprimant ainsi les interventions du parquet général dans le cours de la procédure et laissant, de ce fait, la responsabilité du dossier au magistrat qui le connaît le mieux. Les coups de téléphone et les milliers de rapports mobilisant beaucoup d'énergie, souvent

pour peu de choses, si ce n'est en pure perte, n'ont en effet pas de sens. C'est le traitement des dossiers qui est prioritaire quand on voit l'encombrement actuel de nos parquets.

Deuxièmement, pour d'évidentes raisons de lisibilité de l'action des parquets, qui pourront, à l'avenir, beaucoup plus facilement coordonner et mettre en œuvre une politique cohérente des poursuites et dont la compréhension par les citoyens sera renforcée. Si les délinquants n'auront pas de motif particulier de se réjouir de cette plus grande efficacité, par contre, les victimes et la société y trouveront des motifs de satisfaction : la protection de leurs droits et de la sécurité étant renforcée. Il est bon que les représentants de la société s'expriment d'une seule et même voix. Se retrancher derrière l'idée qu'il est de bonne justice que le justiciable et le droit que son dossier soit examiné sous un jour nouveau au niveau de l'appel par le parquet, méconnaît le principe de l'unité et de l'indivisibilité du parquet, lequel doit avoir pour effet de dégager une politique criminelle claire et cohérente.

Le double degré de juridiction concerne toutes les parties au procès - prévenus, parties civiles, mais aussi le ministère public - qui ont toutes la possibilité de faire examiner le dossier par d'autres magistrats du siège. Le double regard, c'est au niveau du magistrat du siège qu'il doit exister et, bien entendu, il est maintenu.

Bien sûr, la parole du ministère public doit rester libre et éclairée. Ce principe auquel je suis fondamentalement attaché ne dépend pas du nombre de magistrats qui ont à connaître des dossiers pénaux, tant en instance qu'en appel, mais bien de l'indépendance qui est conférée et garantie à l'institution elle-même dans le cadre d'une politique criminelle.

Le parquet est d'ailleurs appelé à travailler de plus en plus en équipe, ce qui n'enlève rien à la liberté de parole de chaque magistrat. Cette liberté ne doit toutefois pas évincer les exigences de la politique criminelle.

Pour réussir une telle réforme, il faudra bien sûr, monsieur le ministre, des moyens adaptés. Le rôle du procureur du Roi est ainsi renforcé et sa responsabilité accrue. On doit, pour lui permettre d'assumer au mieux sa tâche, lui donner un cadre performant et des magistrats spécialisés en nombre suffisant.

Pour ce faire, il sera probablement inévitable de revoir la délimitation actuelle des arrondissements judiciaires

pour confier aux procureurs du Roi une unité de direction et de gestion qui leur permettra de répondre aux objectifs imposés par la loi. De trop petits parquets ne sont évidemment pas à même de faire face à cette nouvelle responsabilité. Cette redélimitation n'est nullement incompatible avec une justice de proximité, le but étant de mobiliser plus efficacement les ressources matérielles et humaines tout en maintenant l'implantation locale des palais de justice et des services de proximité.

Les magistrats des parquets généraux, demain mis à la disposition des procureurs du Roi, devront être progressivement remplacés, pour les tâches d'appel, par des substituts du procureur du Roi du lieu du siège de la cour d'appel et mis à la disposition de l'ensemble des procureurs du Roi du ressort.

Par ailleurs, il faut développer la mobilité horizontale. L'objectif est d'étendre la sphère de compétences territoriales des magistrats du parquet d'instance à tout le ressort de leur cour d'appel. Cette initiative aura pour heureux effet de renforcer leur mobilité et, en conséquence, de leur permettre d'intervenir dans les arrondissements judiciaires où le besoin s'en fera sentir pour permettre une justice plus rapide et plus efficace.

La réforme prévoit également l'intégration horizontale du ministère public. Les parquets de première instance et de l'auditorat du travail vont être intégrés dans une seule et même entité dont la direction et l'autorité seront assurées par les procureurs du Roi.

Cette fusion n'exclut pas, bien au contraire, la spécialisation dans le chef des magistrats du ministère public. Dans ce sens, il y aura, au sein de chaque parquet, dès à présent et obligatoirement, une section appelée auditorat qui sera chargée des matières économiques, financières et sociales. Toutefois, dans l'attente de la redélimitation des arrondissements judiciaires, il pourra n'y avoir qu'un seul auditorat pour plusieurs arrondissements. Cette nouvelle section va permettre de lutter plus efficacement contre les nouveaux types de criminalité organisée qui se sont développés et pour lesquels les parquets sont actuellement peu formés.

Une réorganisation plus importante en sections s'imposera de manière générale et ira de pair avec la mise en œuvre d'un véritable tribunal d'arrondissement, comme il est prévu par les accords Octopus. Ces regroupements en sections spécialisées au sein des

parquets devront, pour être pleinement efficaces, être accompagnés d'une formation continue des magistrats et permettre leur spécialisation.

Le deuxième axe fort de la réforme est la redéfinition du rôle des parquets généraux. Le rôle du collège des procureurs généraux est d'établir avec le ministre de la Justice et le conseil des procureurs du Roi une politique criminelle dans toutes les matières pour l'ensemble du territoire et de rechercher l'optimisation des moyens dont dispose le ministère public pour l'exercice de sa mission. En conséquence, les procureurs généraux seront responsables pour les parquets de leur ressort de la mise en oeuvre et de la coordination d'une politique criminelle cohérente, dont les grandes lignes directrices auront été arrêtées par le collège des procureurs généraux, ainsi que de réaliser un audit permanent afin de rechercher la qualité totale et l'efficacité pour les services du ministère public.

En conclusion, les procureurs généraux se voient attribuer une fonction spécifique et légalement délimitée, sans plus d'intervention directe dans les dossiers individuels. Ils feront cela avec une partie des magistrats actuels des parquets généraux. Leur intervention dans des dossiers individuels - dans la réalité actuelle, ce n'est jamais que dans une part infime des dossiers - n'est pas indispensable à la mise en oeuvre d'une politique criminelle. Ce qui compte, c'est un dialogue avec les procureurs du Roi pour s'assurer que cette mise en oeuvre tienne compte de la réalité du terrain. Cela n'a rien à voir avec un contrôle tatillon, bureaucratique et toujours limité. En cas de refus obstiné d'un procureur du Roi de s'inscrire dans les objectifs d'une politique criminelle, les procureurs généraux seront armés pour réagir globalement, et non seulement dans quelques dossiers individuels.

Par ailleurs, le conseil des procureurs du Roi, proche des réalités, permettra de mieux éclairer les autorités judiciaires et le ministre sur les difficultés rencontrées sur le terrain.

L'institution de ce conseil des procureurs du Roi relève de la volonté du législateur d'instaurer une concertation horizontale entre les chefs de corps de première ligne, qui devra avoir pour but d'affermir les liens entre les parquets de l'ensemble du territoire et d'enrichir la réflexion que doivent mener les procureurs généraux et le collège des procureurs généraux pour la mise en oeuvre et la coordination d'une politique criminelle cohérente.

Ce conseil sera un organe consultatif qui aura une mission d'avis général quant à l'harmonisation et l'application uniforme des règles et quant à toute question généralement quelconque en rapport avec les missions du ministère public; pourra se réunir d'initiative ou à la demande du collège des procureurs généraux et donnera des avis à destination de toutes les personnes concernées par la politique criminelle.

Il est important que les procureurs du Roi responsables des poursuites puissent se parler, échanger leurs expériences, favoriser leur collaboration, formuler ensemble des suggestions.

Ce nouveau lieu de rencontre entre les procureurs du Roi me paraît essentiel. On comprend mal l'argument selon lequel la concertation de 27 procureurs du Roi poserait plus de problèmes que le cloisonnement actuel qui a conduit à certains dysfonctionnements. Peut-être s'agit-il de nostalgie dans le chef de quelques-uns, préférant la concentration des pouvoirs dans quelques mains, fût-ce au détriment des exigences opérationnelles.

Il est souhaitable également que les rapports des procureurs du Roi aboutissent réellement chez le ministre, sans plus aucun filtre parfois arbitraire. Je crois, monsieur le ministre, que l'histoire l'a démontré.

Le troisième axe de la réforme est le parquet fédéral. La nécessité de créer un parquet fédéral est apparue à la suite des recommandations formulées par différentes missions d'enquête parlementaires - Dutroux et consorts, tueurs du Brabant -, desquelles il ressortait qu'il existait des carences dans le traitement et la coordination de l'action judiciaire à l'égard de dossiers complexes et aux ramifications dépassant la frontière d'un arrondissement judiciaire, voire nationale.

Ce parquet fédéral sera composé d'un procureur fédéral et de magistrats fédéraux qui engloberont les actuels magistrats nationaux et dont le nombre sera délimité par la loi.

Le procureur fédéral devra répondre à l'exigence légale du bilinguisme. Les magistrats fédéraux seront choisis parmi les magistrats du ministère public qui auront exercé des fonctions de magistrat au sein du parquet d'instance ou de juge d'instruction, pendant au moins cinq ans. Cette exigence permettra de dégager un personnel spécialisé dans la gestion des dossiers pénaux et de leur approche.

Leur mandat sera de cinq ans et pourra être renouvelé deux fois. Il faut éviter une trop longue période d'occupation

dans le cadre d'une fonction déterminée, pour éviter de s'exposer à la démobilisation et à la banalisation de son action. Bon nombre des magistrats des actuels parquets généraux pourront se consacrer à cette tâche tellement importante de la coordination des enquêtes dans certaines affaires, par une réelle présence sur le terrain et un véritable dialogue avec les procureurs du Roi.

La principale mission du parquet fédéral sera d'exercer l'action publique dans les dossiers qui, en raison de leur spécificité et de leur complexité, nécessitent un traitement au niveau fédéral, notamment parce qu'ils dépassent les limites d'un arrondissement judiciaire ou qu'ils sont liés à la criminalité organisée ou au terrorisme.

Il est impératif que l'action du parquet fédéral soit limitée. Il faut, en effet, éviter la double tentation, d'une part, de voir certains procureurs du Roi se décharger, par facilité, de dossiers dont la gestion ne nécessiterait pas l'intervention du parquet fédéral et, d'autre part, d'avoir un parquet fédéral omnipotent qui, selon son bon gré et sans qu'aucun critère ne soit défini, se saisirait de dossiers au détriment des parquets d'instance. C'est d'ailleurs dans cet esprit que ce parquet sera dirigé par un procureur fédéral et non un procureur général fédéral.

Et si le collège des procureurs généraux n'aura pas de capacité d'intervention dans des dossiers individuels, il sera néanmoins chargé d'apprécier la manière dont le procureur fédéral se saisit de dossiers et de vérifier s'il n'y a pas d'abus de sa part.

En conclusion, si on regarde ces réformes avec le souci d'améliorer le fonctionnement de la justice pénale, les critiques formulées par quelques-uns ne résistent pas à l'analyse.

1. La responsabilité des procureurs du Roi en prise directe avec le terrain est accrue et correspond à l'impératif d'efficacité, compte tenu des moyens limités. Priorité au traitement des dossiers et non au rapport hiérarchique.

2. La coordination des poursuites se substitue au désordre et au cloisonnement institutionnel actuels.

3. Le rôle du parquet est reprécisé avec le souci d'accroître son efficacité dans les poursuites, dans le cadre d'une politique criminelle réduisant la part d'arbitraire ou en tout cas, la part d'appréciation par trop personnelle qui pourrait exister dans le chef de certains.

Il faudra encore poursuivre ce travail de redéfinition du rôle de l'avocat de la société qu'est le procureur, dans le cadre d'une procédure qui, à mon sens, deviendra de plus en plus accusatoire.

Bien entendu, cela entraînera une modification de bien des habitudes. Ce n'est pas chose aisée sur le plan humain pour ceux qui sont concernés. Mais une approche positive devrait permettre de surmonter ces difficultés d'adaptation. Ainsi, pendant la période transitoire, les magistrats des parquets généraux devront soit se consacrer à la politique criminelle, soit participer sur le terrain à la coordination des enquêtes complexes, soit assurer, sous la direction des procureurs du Roi, le service de l'appel quand cela s'avère nécessaire.

Selon le tempérament de chacun - et ces trois hypothèses offrent de nombreuses variétés -, des missions exaltantes et importantes s'offrent chaque fois aux magistrats qui ont fait le choix du ministère public.

Après cette période transitoire, les choix seront tout à fait clairs pour les nouveaux magistrats qui n'auront pas connu le système actuel. Ils seront soit affectés au parquet fédéral, soit au parquet général pour la politique criminelle, soit encore à la section "appel", qui se retrouvera au niveau des parquets d'instance.

Le vote de dispositions législatives complémentaires sera nécessaire pour que la réforme soit opérationnelle. Sans certaines résistances, sa concrétisation aurait pu être plus rapide, par exemple pour le transfert des compétences des procureurs généraux aux procureurs du Roi. Ce n'était vraiment pas la mer à boire. Ce point aurait pu être réalisé complètement dans la proposition actuellement à l'examen.

Dans le rapport de la commission de la Chambre, l'intervention de M. Barzin fait référence aux dispositions à modifier. Cette énumération est importante, car elle est au cœur de la réforme et il faudra veiller à résister aux tentatives de récupération de certains au moyen d'un lobbying actif. Votre vote impliquera un choix clair qui ne pourra plus être remis en question.

Cela étant, je suis satisfait car je suis convaincu que la loi que nous allons voter enclenche un processus irréversible, en fonction de l'engagement politique de la quasi-totalité des groupes de ce parlement, de la cohérence du projet et de son utilité qui sera réellement démontrée.

La suite ne devrait être qu'exécution des principes. Leur mise en oeuvre ne souffrira aucun retard si on veut commencer le troisième millénaire avec un nouveau parquet.

Mais par-dessus tout, afin que la réforme soit une réussite complète, une volonté de changement devra être affichée au sein des palais de justice pour que les citoyens s'en rendent compte. La justice n'est-elle pas rendue en leur nom ?

De voorzitter : De heer Ignace Van Belle heeft het woord.

De heer Ignace Van Belle (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, zonder te willen ingaan op alle aspecten van dit wetsontwerp, dat ongetwijfeld het meest omstreden luik van het Octopusakkoord behelst, had ik graag uw aandacht gevraagd voor een aantal wezenlijke elementen van dit wetsontwerp die mijns inziens heel vernieuwend zijn en onze Justitie dan ook de volgende jaren grondig zullen hervormen en verbeteren.

Collega's, dit wetsontwerp is het gevolg van het Octopusakkoord, een akkoord onderhandeld en gesloten door acht verschillende partijen van meerderheid en oppositie na de ontsnapping van Marc Dutroux in de lente van dit jaar. Het zou echter verkeerd zijn de vernieuwingen en verandering, die dit akkoord in onze Justitie invoert, terug te brengen tot dit ene, op zich vrij banale feit. Voor de bronnen en de initiale wortels van de verticale integratie van het openbaar ministerie en de oprichting van een federaal parket moeten we veel verder in de tijd teruggaan. De oorsprong van deze hervormingen ligt bij het werk van de onderzoekscommissies naar de bende van Nijveen. De kritiek van sommigen die deze hervormingen afdoen als een reactie op een banale feit en ze ondoordacht en slecht voorbereid noemmen, zijn mijns inziens dan ook ontrecht. Ik beweer echter niet dat met deze hervorming alles geregeld is en dat we de volgende dertig jaar inzake Justitie geen grote hervormingen meer zullen moeten doorvoeren. Dit wetsontwerp zelf vraagt reeds tal van uitvoeringswetten die de volgende jaren al onze aandacht zullen opeisen. Laat de breuk met het verleden echter duidelijk zijn. De Justitie moet kunnen inspelen op de dynamiek die zich van onze maatschappij meester heeft gemaakt, een maatschappij die steeds dynamischer wordt, sneller en bruisker evolueert, en dit zowel ten goede als ten kwade. Justitie kan en zal niet langer achterblijven. Dit akkoord en dit

wetsontwerp zijn daarin niet meer dan een eerste stap : evaluatie, aanpassing, veranderingen, controle totale kwaliteitszorg, zelfs dynamiek zijn niet langer onkiesbare woorden, maar behoren voortaan tot het vakjargon van een goed opgeleide en efficiënt werkende beroepsmagistraat.

Sta mij toe de veranderingen en nieuwe principes die dit wetsontwerp in ons justitieel beleid invoert nader te ontleden.

Een eerste principe is dat van de horizontale mobiliteit van het openbaar ministerie. Parketmagistraten zullen hun territoriale bevoegdheidssfeer uitgebreid zien tot op het rechtsgebied van het hof van heroep, terwijl dit voorheen beperkt bleef tot een enkel gerechtelijk arrondissement.

De tijd van parketmagistraten als eigenaars van een van de 27 achtertuinjes waarin dit land was ingedeeld, en die ze geacht werden naar best vermogen te besturen en te organiseren, is voorgoed voorbij. Voortaan zijn onze parketmagistraten actief op het niveau van een van de vijf hoven van beroep die ons land telt.

Een van de meest controversiële innovaties die dit wetsontwerp invoert is het principe van de integrale afhandeling van strafdossiers door dezelfde magistraat. Voortaan zal het strafdossier door dezelfde magistraat in eerste aanleg, graad van beroep en voor het hof van assisen worden opgevolgd en behandeld. Dit zal de parketten in staat stellen veel tijd te besparen en leidt tot herdefiniering van de rol van de parketten. De magistraten van eerste aanleg krijgen een exclusieve bevoegdheid betreffende de uitoefening van de strafvordering. De parketmagistraat wordt aldus steeds meer geresponsabiliseerd.

Het principe van de integrale afhandeling van dossiers vereist in het algemeen ook dat de betrokken leden van het openbaar ministerie niet alleen bekwaam en geschikt moeten zijn, maar daarenboven ook over ervaring en maturiteit moeten beschikken.

De leden van het parket-generaal krijgen een uitzonderlijke en beperkte bevoegdheid betreffende de uitoefening van de strafvordering in de gevallen en overeenkomstig de voorwaarden die de wet bepaalt. De uitzonderingen op het principe van de integrale afhandeling zullen later bij wet worden bepaald.

Een gevolg van het principe van de integrale afhandeling is dat de rol van de parketten-generaal moet worden gerherdefinieerd : de hoofdtaak van de

procureurs-generaal situeert zich voortaan binnen de opdrachten van het college van procureurs-generaal. De procureurs-generaal krijgen ten aanzien van de parketten van eerste aanleg een specifieke en wettelijk omliggende functie. Ze zal voortaan bestaan uit de coherente uitwerking en coördinatie van het strafbeleid onder hun leiding, de realisatie van een permanente audit-functie en de ondersteuning en integrale kwaliteitszorg van de dienst van het openbaar ministerie in het hele rechtsgebied.

Er werd ook besloten over te gaan tot de horizontale integratie van het openbaar ministerie. Dat wil zeggen dat het arbeidsauditoraat wordt geïntegreerd in het parket van eerste aanleg. Binnen de arrondissementsparketten worden duidelijk geïdentificeerde afdelingen uitgebouwd belast met sociale, economische en financiële materies. Het arbeidsauditoraat wordt ondergebracht in de sociale, economische en financiële afdeling van het openbaar ministerie.

Een van de belangrijkste en meest noodzakelijke vernieuwingen is de oprichting van een federaal parket. Dit federaal parket zal zich specialiseren in complexe en grensoverschrijdende dossiers en zal zich ook bezighouden met de bestrijding van de georganiseerde misdaad. Het federaal parket zal zijn samengesteld uit een federaal procureur en federale magistraten. De federale procureur, die wettelijk tweetalig zal zijn en een mandaat krijgt van zeven jaar, zal geen lid zijn van het college van procureurs-generaal, maar zal hun vergaderingen wel mogen bijwonen als hij dat nuttig acht.

De taken van het federaal parket zijn de volgende: de uitoefening van de strafvordering in dossiers die omwille van hun complexiteit en grensoverschrijdend karakter moeten worden behandeld op federaal niveau, wat natuurlijk het geval zal zijn voor dossiers betreffende de georganiseerde criminaliteit, de coördinatie van de uitoefening van de strafvordering, het vergemakkelijken van de internationale samenwerking en het uitoefenen van toezicht op de algemene en bijzondere werking van de federale politie, zoals bepaald in de wet tot organisatie van de geïntegreerde politiedienst.

Ook de federale magistraten krijgen specifieke taken toebedeeld. Bovendien voorziet dit wetsontwerp in de mogelijkheid om het federaal parket tijdelijk en voor welbepaalde dossiers te versterken. Zo wordt aan de federale procureur de mogelijkheid geboden naast de permanente "pool" van federale magistraten een beroep te doen

op parketmagistraten van eerste aanleg of beroep om de kern van het federaal parket te versterken in het kader van de uitoefening van de strafvordering in welbepaalde dossiers. Deze magistraten oefenen hun ambt uit onder de onmiddellijke leiding en toezicht van de federale procureur. Hier zijn twee mogelijkheden: allereerst kan de federale procureur, voor een welbepaald dossier, zijn bevoegdheden tijdelijk, geheel of gedeeltelijk delegeren aan een lid van het parket van eerste aanleg of var beroep die deze bevoegdheden uitoefent vanuit zijn standplaats. Om te vermijden dat een dergelijke delegatie negatieve gevolgen zou hebben voor de werking van het betrokken parket, bepaalt het wetsontwerp dat deze delegatie moet gebeuren in overleg met de bevoegde procureur des Konings, waarvan de betrokken magistraat afhangt.

Ten tweede kan de minister van Justitie een lid van het parket van eerste aanleg of beroep machtigen tijdelijk en voor een welbepaald dossier de bevoegdheden van het openbaar ministerie in het federaal parket uit te oefenen.

Om te vermijden dat een dergelijke delegatie negatieve gevolgen heeft op de werking van het parket waaronder de betrokken magistraat ressorteert, bepaalt de wet dat deze delegatie moet gebeuren bij ministerieel besluit en in overleg met de betrokken procureur des Konings.

Collega's, ik wens er nog op te wijzen dat wordt overgegaan tot de oprichting van een raad van procureurs des Konings. Deze heeft tot doel het horizontaal overleg tussen de eerstelijnskorpsoversten onderling te versterken. De raad heeft een zeer algemene adviesverlenende taak die er, enerzijds, in bestaat de harmonisatie en de uniforme toepassing van de regels te bewerkstelligen en, anderzijds, advies te verlenen in elke zaak die verband houdt met de opdrachten van het openbaar ministerie. De raad van procureurs des Konings kan vergaderen en advies verlenen op eigen initiatief en op vraag van het college van procureurs-generaal. De adviezen van de raad van procureurs des Konings gaan eerst naar het college van procureurs-generaal en vervolgens naar de minister van Justitie, aan wie de agenda's en de verslagen van de vergaderingen, alsmede de adviezen, systematisch worden toegezonden.

Geachte collega's, pas over enkele tientallen jaren zal men zich echt rekenschap kunnen geven van de diepgang en het vernieuwende karakter van deze hervormingen. In het

gerechtelijk apparaat wordt afgestapt van het conflictmodel en wordt plaats gemaakt voor een overlegmodel dat beter overeenstemt met de noden die zich vandaag in onze maatschappij aandienen. Mijns inziens is dit een nieuwe start voor Justitie en de magistraten in dit land. De VLD zal aan dit wetsontwerp haar steun verlenen.

Le président: La parole est à M. Thierry Giet.

M. Thierry Giet (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je voudrais faire quelques réflexions à propos du texte que nous nous apprêtons à voter.

D'abord, rappelons qu'il s'agit d'un texte de principe, d'un texte-cadre qui exigea des précisions ultérieures en cours de réforme. Il était cependant compréhensible que certains souhaitent en voir dès à présent couler en forme de loi les lignes directrices.

En ce qui concerne la verticalité du parquet - selon l'expression maintenant bien établie -, il faut comprendre que cette réforme doit s'inscrire dans une certaine cohérence à l'égard du travail mené par notre parlement depuis le début de la législature.

Cette cohérence doit d'abord s'exercer par rapport à la loi un peu oubliée qui institue le Collège des procureurs généraux et leur mission d'établissement de la politique criminelle et de coordination des poursuites, par le biais de directives contraignantes pour l'ensemble du parquet.

Deuxième réforme à s'inscrire dans le cadre de cette cohérence, c'est celle de la création du parquet fédéral. Le souhait du législateur est d'assurer une meilleure coordination de la politique criminelle et du traitement des dossiers importants pouvant s'étendre sur plusieurs arrondissements, sur plusieurs ressorts, voire sur le pays entier.

Enfin, troisième observation, le législateur a maintenu les parquets généraux en tant que tels, alors que leur suppression était parfaitement imaginable.

Ainsi, création du Collège des procureurs généraux, du parquet fédéral et maintien des parquets généraux signifient que notre choix est de garantir une coordination de principe dans une politique criminelle, tant au niveau des ressorts qu'au niveau des arrondissements.

Par conséquent, si la verticalité du parquet doit incontestablement être comprise comme un gage de simplification du travail du parquet et de son

amélioration dans un souci d'efficacité accrue, en même temps, s'il faut admettre la difficulté à coordonner cinq parquets généraux ou cinq procureurs généraux - et le ministre en sait quelque chose -, il ne sera certainement pas facile de coordonner en outre 26 ou 27 procureurs du Roi. Or, l'intérêt du justiciable et de l'appareil judiciaire tout entier est pourtant la réalité de cette coordination. C'est une des lignes directrices de l'ensemble des réformes que nous menons vis-à-vis du parquet depuis le début de cette législature; en outre, c'est le résultat d'un constat établi par les différentes commissions d'enquête parlementaires.

Donc, oui à la simplification, oui à une efficacité renforcée, mais non à une "improvisation" pouvant apparaître dans tous les arrondissements. Il convient que cette réforme soit efficace aussi dans la coordination de la politique criminelle. Pour ce faire, le rôle de contrôle et de coordination, laissé encore à chaque procureur général, reste une mission importante.

Je comprends évidemment qu'une hiérarchie mal comprise est d'abord un phénomène contreproductif, qui paralyse davantage qu'il ne mobilise les arrondissements. Chacun peut en trouver des exemples. Par conséquent, il appartient aux chefs de corps, aux procureurs généraux de concevoir une notion constructive de la hiérarchie, tout en considérant comme indispensable une coordination réelle.

J'en viens à l'auditorat ou à ce qui a été appelé dans le courant de la réforme, la section économique, sociale et financière.

Si nous avons retenu la solution de l'intégration horizontale de l'auditorat du travail et du parquet d'instance, c'est tout d'abord pour éviter des conflits de compétences entre l'auditorat du travail et le parquet d'instance, notamment quant à la responsabilité des poursuites à exercer. On avait déjà voulu régler ce genre de conflits, notamment en modifiant l'article 155 du Code judiciaire, mais cela n'était pas suffisant.

Nous avons également voulu rationaliser les diverses compétences de l'auditorat et du parquet d'instance. En effet, grâce à la création de la section économique, sociale et financière, nous allons pouvoir confier à un seul et même corps, à une seule et même section les dossiers relatifs à la délinquance économique et financière, autrement dit à la délinquance en "col blanc". C'est essentiel car cela concerne

des dossiers importants. Quand nous traitons de la criminalité organisée, c'est cette délinquance que l'on veut tout d'abord contrer.

Mais cela concerne aussi des domaines importants dont nous avons longuement traité dans cette Chambre, comme la traite des êtres humains qui revêt, bien sûr, des aspects de droit pénal commun avec la prostitution, mais également et surtout de droit pénal social avec le phénomène de l'exploitation, par exemple, des candidats réfugiés ou des clandestins employés dans des ateliers de confection. Ce secteur est bien connu du monde judiciaire.

Nous pourrons également mieux poursuivre la fraude sociale à grande échelle et donc le phénomène des négriers que nous connaissons depuis plusieurs années.

L'ensemble des ces délinquances relève à la fois de l'auditorat du travail et du parquet d'instance.

Le système actuel aboutissait à des paralysies ou à des contradictions dans les poursuites exercées par l'un ou l'autre. Il convenait donc de procéder à une rationalisation.

En votant ce projet de loi, nous nous doterons d'un outil qui permettra d'améliorer les poursuites dans l'ensemble de ces domaines tout en préservant les compétences civiles actuelles de l'auditorat du travail, ce qui est essentiel, notamment pour les plus défavorisés. En effet, quand on parle de compétences civiles de l'auditorat du travail, cela signifie que ce dernier aura pour mission d'instruire les dossiers traitant de problèmes de sécurité sociale au sens large et donc de matières extrêmement compliquées et réglementées comme le chômage, l'INAMI, les pensions mais aussi les handicapés, l'aide sociale, le minimex, etc. Il est fondamental que les plus défavorisés puissent disposer d'un corps de magistrats chargés de jouer les intermédiaires entre eux et les administrations pour l'instruction de leur dossier en cas de recours devant le tribunal du travail.

Préserver ces compétences civiles est important pour la population, mais aussi pour la politique criminelle qui était menée au niveau de ces auditorats du travail et qui sera, à l'avenir, menée dans le cadre de la section économique, sociale et financière puisque ces compétences civiles touchent notamment les matières d'ONSS ou de contrats d'emploi. Cela permet également à l'auditorat de faire jouer des réviseurs d'infraction ou de suspicion d'infraction, par exemple dans une entreprise.

Par conséquent, ces missions civiles créeront des passerelles avec la mission pénale. Je voudrais mettre en garde ceux qui souhaiteraient une dé penalisation du droit social et confier des sanctions à l'administration. Personnellement, je suis opposé à cette réforme du droit social car cela peut avoir des conséquences en droit économique et financier. Ce sont des facettes différentes d'une seule et même réalité.

Cela dit, monsieur le ministre, la section économique, sociale et financière ne fonctionnera que si elle obtient les moyens nécessaires, notamment en personnel. Il est évident qu'une fusion s'impose entre les magistrats actuels de l'auditorat du travail et les magistrats des sections Ecosin des parquets. Mais il faudra sans doute également étendre le cadre, dans la mesure où les compétences sont très importantes. J'espère que ce cadre sera négocié avec les magistrats travaillant sur le terrain. Il appartiendra au gouvernement de régler ce problème de moyens.

Un autre problème de moyens se posera au sein même de la section du parquet. Le procureur du Roi devenant l'unique chef de corps de son parquet de droit commun et de cette section économique, sociale et financière, il lui appartiendra de favoriser la réforme en ne vidant pas, fût-ce indirectement, cette section de sa substance. Il reviendra au Collège des procureurs généraux et aux parquets généraux de veiller à ce que cette nouvelle section dispose, dans tous les arrondissements, des moyens de fonctionnement nécessaires pour mener une politique criminelle adéquate.

Pour terminer, je ferai quelques réflexions sur le parquet fédéral. Ce parquet permettra de coordonner les poursuites en matière de criminalité organisée. Étant donné qu'il s'agit ici d'une loi-cadre, nous devrons rester attentifs aux moyens qui sont accordés à ce parquet fédéral, aux relations qui devront exister entre ce parquet fédéral, les parquets d'instance et les parquets généraux, et aux modalités de saisine de ce parquet fédéral. En effet, dès le moment où l'on veut concentrer un certain nombre de dossiers, on confère un pouvoir important à quelques magistrats. Toute concentration de pouvoir étant dangereuse, il conviendra de prévoir des balises au travail futur de ce parquet fédéral.

De voorzitter : De heer Bart Laermans heeft het woord.

De neer Bart Laermans (VL.BLOK) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de finale bespreking

van het wetsvoorstel - thans wetsontwerp - betreffende de verticale integratie van het openbaar ministerie, kon moeilijk op een slechter moment plaatsvinden.

Inderdaad, deze namiddag zullen de senatoren hun hersenen pijnigen in hun zoektocht naar de oorzaken van de alomtegenwoordigheid van de mafia in ons land, naar de redenen waarom onze parketten zich zo laks en zo lamentabel opstellen ten opzichte van de criminelle organisaties en naar methoden om de parketten te activeren en opnieuw strijdbaar te maken tegenover een fenomeen dat zij niet eens kennen, laat staan beheersen.

Met andere woorden, terwijl de etterbuil van de slechte werking van ons gerecht openbaar en in plenaire zitting van de Senaat wordt onderzocht en onderworpen aan een diagnose, wordt in de Kamer definitief beslist over het geneesmiddel dat zal worden toegekend. De koerswending is inderdaad definitief; er is geen weg terug.

Is dat geen merkwaardige gang van zaken ? Het lijkt er bijna op dat de Senaat bewust wachtte tot na de hervorming van het parket om de liiken uit de kast te sleuren om aan de bevolking kenbaar te maken hoe erg het is gesteld met onze parketten en met onze opsporingsdiensten en hoe slecht zij zijn opgewassen tegen hun taak.

Het grote voordeel van een dergelijke werkwijze is dat naar de kiezers kan worden gezwaaid met een serie nieuwe oplossingen en plannen die werden te voorschijn getoverd en die gepaard gaan met tal van beloftes en een vastberaden uitstraling. De realisatie ervan zal echter jaren op zich laten wachten.

De echte trein van de hervormingen is inmiddels al lang vertrokken, maar jammer genoeg ging hij - althans gedeeltelijk - de verkeerde richting uit. En dan heb ik het uiteraard niet over de creatie van het federale parket, want dat is het positieve element uit het wetsontwerp, dat wij volledig steunen en dat op zich een nuttig instrument kan zijn in de bestrijding van de georganiseerde misdaad. Het Vlaams Blok zwaaide overigens al twee jaar met dit voorstel en verheugt zich erover dat het op dit punt eindelijk wordt gevuld.

De hervormingsvoorstellen die wij twee jaar geleden letterlijk onder de deur van Dehaene schoven - onze partij was immers niet uitgenodigd op de fameuze verkenningsronde voor de hervorming van het gerecht - hielden inderdaad het pleidooi in om het openbaar ministerie een bipolaire structuur te geven met en

ik citeer : "Enerzijds, het behoud van de zeventien arrondissementen en anderzijds, een goed uitgebouwde nationale pool van centrale magistraten die beschikken over eigen positionele ondersteuning en bijgestaan worden door substituten. Het is aldus niet voldoende dat zij een coördinerende rol spelen ten aanzien van de procureurs zoals dit op dit moment het geval is. Zij moeten snel bindende richtlijnen kunnen verstrekken en bepaalde dossiers naar zich toe kunnen trekken. Zij dienen op hun terrein verzekerd te zijn van de ruinst mogelijke medewerking in alle gerechtelijke arrondissementen". En verder staat er : "Het Vlaams Blok bewandelt hiermee een gezonde middenpositie tussen de oubollige CVP-visie die alle nadruk wil leggen op de zeventien arrondissementale baroniën en het extreme SP-standpunt dat naar oude rode gewoonte alles wil centraliseren".

Wanneer ik, wat dit luik van het huidige wetsontwerp betreft, onze tekst van twee jaar geleden vergelijk met de beschrijving van de inrichting en de taken van het federale parket en als ik de tevredenheid merk van de diverse actoren op het terrein, kan ik slechts minzaam glimlachen.

Wij beschouwen die bepalingen uiteraard ook nog niet als ideaal: wij hebben bewust niet gesproken van federale, maar van centrale magistraten, omdat wij deze realisatie graag hadden zien gepaard gaan met de splitsing van justitie. Op dit punt is men ons echter nog niet gevuld.

Wat wij alvast niet voorstelden is dat gelijktijdig met de invoering van het federale parket, ook een totale reorganisatie en een ontmanteling zou doorvoeren van de rest van het openbaar ministerie.

Hier wringt het schoentje. Men had deze weg nooit mogen inslaan.

Het Vlaams Blok zou dit standpunt met veel minder overtuiging verdedigen, ware het niet dat de mensen van het terrein zoals de parketmagistraten, de procureurs-generaal en de advocaten bijna unisono waarschuwen dat de verticale integratie nefast is en meer problemen zal scheppen dan ze zal oplossen.

Gewezen minister De Clerck en zijn gewezen kabinetchef Dekkers, de huidige procureur-generaal van Antwerpen, hebben duidelijk laten verstaan dat dit deel van het Octopusakkoord ongelukkig is, onvoldoende doordacht en bestudeerd en te haastig in mekaar geflanst.

Ondanks al deze krachtige waarschuwingen dramt de Octopusmeerdeurheid onverstoord door. Een akkoord is immers een akkoord waaraan niet meer wordt getornd, ook niet als iedereen die het kan weten, zegt dat het verkeerd is.

De diverse bezwaren werden reeds opgesomd tijdens het Senaatsdebat en in de bevoegde commissie. Omdat het zinvol is deze bezwaren te kunnen terugvinden in de Handelingen van de Kamer én omdat de minister nauwelijks heeft geantwoord, wil ik de bezwaren herhalen.

Een eerste, principieel bezwaar heeft betrekking op de behandeling in beroep door dezelfde parketmagistraat. Dit speelt in het nadeel van de rechten van de verdediging. De minister heeft dit argument weggewuifd. De eigenlijke beslissing ligt, zijns inziens, bij de rechters van de zetel. De identiteit van de parketmagistraat is niet zo belangrijk.

Dit is absoluut onjuist. Ook parketmagistraten kunnen zich vergissen of zich doelbewust erg afwijkend opstellen ten opzichte van de krijtlijnen van het openbaar ministerie. Hun rol kan doorslaggevend zijn voor de richting die een dossier neemt. Bovendien zorgt een tweede lezing door een hogere magistraat ervoor dat het openbaar ministerie de nodige afstand behoudt ten aanzien van de concrete dossiers en hierdoor meer speelruimte geeft aan de beroepsrechter. Op die manier behoudt het recht van beroep zijn volle betekenis. Professor De Nauw heeft dit terecht opgemerkt in zijn bijdrage in het Rechtskundig Weekblad.

Collega's, het is merkwaardig en betekenisvol dat precies het Vlaams Blok dat moeilijk kan worden bestempeld als de meest verdachtenvriendelijke partij dit argument naar voren moet schuiven en - ik beklemtoon - de zelfbenoemde voorvechters van de mensenrechten zoals kameraad Landuyt zo licht over deze kwestie stappen.

Ik wens wat dieper in te gaan op een aantal praktische argumenten.

Men probeert de hervorming te verdedigen door te wijzen op de tijdwinst door het wegvalLEN van de tweede lezing. Hier staat tegenover dat de parketmagistraten van eerste aanleg zich voor ieder individueel dossier naar het hof moeten verplaatsen. Op dit ogenblik kan de advocaat-generaal verschillende dossiers tegelijk opvolgen. In plaats van 1 parket-magistraat een halve dag op het hof vast te kluisteren, zullen er in de toekomst wel 6 of 7 een halve dag tijd verliezen. Het

staat nu reeds vast dat parketmagistraten onderling werk naar elkaar zullen toeschuiven zodat de tweede lezing opnieuw een feit zal zijn, zij het niet langer door een hogere magistraat. De tijdswinst is niet aangetoond. Integendeel, men kan zich verwachten aan heel wat tijdverlies en veel inefficiëntie.

Als alle strafrechtelijke dossiers zullen terechtkomen in een pool van magistraten die met 4 tot 5 dezelfde dossiers zullen behandelen, vrees ik dat de geplande hervorming nog veel meer tijdverlies zal veroorzaken. De kwestie van het tijdverlies door de tweede lezing overtuigt niet omdat ze op dit ogenblik reeds kan worden voorkomen. In ingewikkelde dossiers bestaat reeds de mogelijkheid dat de parketmagistraat een dossier in beroep blijft volgen. Dit was het geval in de zaak-Reyniers. De kwestie van het tijdverlies is bijgevolg niets anders dan een drogreden.

Een tweede bezwaar heeft betrekking op de eenheid van het openbaar ministerie. Op dit ogenblik wordt de eenheid verzekerd door de piramide, hiërarchische structuur waardoor de vijf parketten-generaal via hun concrete interventiemogelijkheid de strafdossiers van de 27 parketten gestroomlijnd kunnen houden.

Morgen valt dit weg en houden de uitgedunde parketten-generaal enkel nog een controle- en coördinatiefunctie. Het ligt voor de hand dat de macht van de procureurs-generaal die vandaag de spil zijn van de strafrechtsbedeling in hun ressort, bijzonder theoretisch wordt wanneer hun mensen niet meer in concrete dossiers kunnen tussenkomen.

Meer en meer zullen de procureurs hun bevoegdheid overnemen, waardoor wij te maken zullen krijgen met een desintegratie van het openbaar ministerie in 27 richtingen in plaats van de verhoopte en voorgestelde integratie.

Ook de Raad van State liet in zijn advies bij dit Octopusvoorstel duidelijk blijken dat de greep van de parketten-generaal niet versterkt maar verzwakt.

Ten derde, er is de enorme werklast die deze hervorming voor de parketten van eerste aanleg met zich zal brengen. Die wordt slechts gedeeltelijk gecompenseerd door de inzet van mensen uit de parketten-generaal bij diezelfde parketten. Een groot gedeelte van deze magistraten zal immers terechtkomen bij het college van procureurs-generaal of bij het federale parket. Slechts een fractie zal af dalen naar de parketten van eerste aanleg. Als men weet dat de parketten, en in het bijzonder de procureurs zelf, vandaag hun werk al

niet meer aankunnen en om die reden overgaan tot massale - vaak onterechte - seponeringen: als men weet dat de parketten vandaag al achter de feiten aanholen, uiterst oppervlakkig te werk gaan en niet in staat zijn op een ernstige wijze zicht te krijgen op de misdaad, dan zou men die mensen toch eerder moeten ontlasten in plaats van ze werk bij te geven.

Ten vierde, er is de enorme weerstand die momenteel bij de parketten bestaat ten aanzien van deze verticale integratie weerstand die geen grond vindt in ideologische maar wel in praktische argumenten. Hoe denkt men een regeling, een nieuwe structuur in te voeren als op het terrein volstrekt geen animo daarvoor bestaat, waardoor de zaken nog meer in het honderd dreigen te lopen. Naast de hoorzittingen had men beter ook eens een bezoek gebracht op de werkvloer, zodat men kon praten met de substituten te velde, zodat men kon zien in welke omstandigheden die mensen werken en hoe zij bedolven zitten onder stapels dossiers. Dan had u vandaag misschien betere oplossingen aangebracht. In plaats daarvan vertrekt u nog altijd van de mythe die de heer Landuyt hier blijft herhalen, met name dat de parket-magistraten zelf in fout zijn, dat ze talrijk genoeg zijn, maar niet hard genoeg willen werken.

Het laatste argument is een gezagsargument. De verticale integratie kent zijn gelijke niet in het buitenland. In Nederland heeft men het even onderzocht en werden meteen de boeken toegedaan. De collega's die dit voorstel steunen, hebben weer eens het warm water uitgevonden ! Precies zoals bij de verjaring en de vrijlatingsspolitiek krijgen we in dit kleine land een wetgeving die bijna uniek is in de wereld en waar men de jarenlange ervaring van het buitenland hooghartig afwimpelt. Dit gezagsargument maakt natuurlijk geen indruk bij de vele genieën die hier verzameld zijn !

Collega's, onze conclusie is duidelijk. Dit land geraakt meer en meer in de tang van de criminaliteit en de georganiseerde misdaad. Onze enige wapens hiertegen zijn goed uitgebouwde politiediensten en een krachtig, slagvaardig en vastberaden openbaar ministerie dat de kans krijgt om de oorlog met de misdaad aan te gaan. In plaats van het openbaar ministerie te versterken en het alle kansen te geven, krijgen wij deze halfslachtige oplossing, waarbij de structuur van de parketten volkomen wordt ondermijnd. Dit land denkt zich de luxe te kunnen veroorloven om zijn parketten in één slag, én met extra taken én met nieuwe functies te belasten en

volledig te reorganiseren. Dit kan alleen maar uitdraaien op een langdurige ontreddering, op een langdurige chaos. Een ontmanteld en disparaat parket is natuurlijk het beste cadeau dat wij de maffia kunnen geven.

Welke redenen liggen er dan aan dit merkwaardig beleid ten grondslag ? Naast het feit dat de Octopuspartijen geen gezichtsverlies meer wensen te leiden en daarom mordicus willen vasthouden aan hun akkoord, is er natuurlijk ook de budgettaire kwestie.

Wanneer men de hervormingen zou doorvoeren zonder aan de parketten-generaal te raken of, met andere woorden, wanneer een stevig federale parket zou worden uitgebouwd bovenop de huidige structuren of naast en in die structuren ingebed, met nieuwe mensen, zonder dat de parketten-generaal moeten worden leeggezogen, dan zou dit, gezien de veel te geringe aandacht voor Justitie van deze regering, budgettaar voor onoverkomelijke moeilijkheden zorgen. Mede daarom moet er wel voor compensatie worden gezorgd. Een tweede reden is wellicht te vinden bij de strategie van de SP, die er in haar centralistische visie natuurlijk op uit is dit federale parket zo veel mogelijk zaken naar zich toe te laten trekken. Dat is uiteraard stukken gemakkelijker wanneer men concurrentie heeft van 27 disparate procureurs in plaats van vijf procureurs-generaal.

Collega's, met dit wetsontwerp inzake de verticale integratie haalt u zichzelf maar ook de hele samenleving veel miserie op de hals. Bovendien zal er nog zeer veel wetgevend werk moeten worden verricht, terwijl deze tijd nuttiger aan andere, dringend noodzakelijke initiatieven zou kunnen worden besteed.

Ik hoop dat wij en de vele anderen die u hebben gewaarschuwd, ongelijk zullen krijgen. Ik vrees echter dat omstreeks 2007 een of andere onderzoekscommissie zich zal moeten buigen over de zoveelste politieke miskleur die zich onder Dehaene heeft voltrokken en zich verbaasd zal moeten afvragen hoe het kwam dat de doorluchtinge Octopuspartijen zo slecht konden luisteren en een dergelijk vertekend beeld hadden van de werkelijkheid.

De voorzitter : De heer Renaat Landuyt heeft het woord.

De heer Renaat Landuyt (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het huidige wetsontwerp is in feite een kaderwet. Ik meen dat hierin enkel en alleen de strakke lijnen worden aangegeven. Maar zoals

Iedereen aanvoelt uit de interventies en de verschillende nuances daarin, en bij het lezen van interviews zoals maandag in *La Libre Belgique* en *Gazet van Antwerpen*, beseft men dat na het goedkeuren van deze wet wellicht nog vele moeilijkheden zullen moeten worden opgelost. Enerzijds wordt hierin vaak verwezen naar toekomstige wetgeving en daarin zullen wij duidelijkheid moeten creëren inzake de verschillende standpunten; anderzijds ziet het ernaar uit dat de uitvoering op het terrein bepaalde moeilijkheden met zich zou kunnen brengen. Ik hoop in ieder geval dat iedereen zich democratisch opstelt en getrouw uitvoering geeft aan wat op het juiste niveau werd beslist. Maar dat zijn wellicht zorgen voor morgen.

De geruststelling vandaag is dat, in tegenstelling tot het verleden, in ieder geval bij wet een structuur wordt vastgelegd die nog verder moet worden uitgewerkt. Als wij even de wetgeving van de laatste jaren inzake het openbaar ministerie bekijken - en in dat verband denk ik vooral aan de wet van 4 maart 1997, aan de wet-Franchimont en onderhavige wet - dan meen ik dat wij de structuur van het openbaar ministerie volkomen hebben gewijzigd. Het is wellicht gedaan - en dat wordt voor sommigen even wennen - met klagen over de kleine arrondissementen, over de 27 arrondissementen die onafhankelijk van elkaar werken. Nu is er een duidelijke structuur met aan de top de minister van Justitie die het strafbeleid in België zal kunnen bepalen, uiteraard onder controle van het parlement. Daaronder situeert zich het college van procureurs-generaal dat beter dan in het verleden, dankzij meer mankracht en ondersteuning, uitwerking zal kunnen geven aan het strafbeleid en dat veel beter dan vroeger adviezen hieromtrent zal kunnen doorsturen aan de minister van Justitie en het parlement.

In ieder geval is alles aanwezig om in België voortaan een efficiënt strafbeleid te voeren onder leiding van het college van procureurs-generaal. Daarnaast komt een federale procureur met een federale parket. Deze federale procureur zal in bepaalde gevallen kunnen deelnemen aan de vergadering van het college van procureurs-generaal. Hij of zij zal in elk geval moeten instaan voor de coördinatie van en de leiding in de zwaarste dossiers.

Vervolgens zijn er de parketten van eerste aanleg die elkaar niet langer in een hotelletje moeten opzoeken maar open en bloot zullen kunnen overleggen. Dit zal wellicht even wennen worden maar dit kan de samenwerking enkel bevorderen. De raad van

procureurs des Konings kan de eenheid alleen maar bevorderen, vooral aangezien zij het college van procureurs-generaal kunnen adviseren. Dit college kan dan op zijn beurt de minister adviseren. Het weze benadrukt dat het parket van eerste aanleg het werkterrein bij uitstek zal zijn en blijven. De grenzen van de arrondissementen zullen niet langer een rem vormen en daarvoor verwiss ik naar de wet-Franchimont.

De grootste uitdaging is weggelegd voor de parketten-generaal die zowel het beleid als de kwaliteit moeten bewaken. Ik kan mij voorstellen dat de praktische uitwerking van dit alles moeilijk zal zijn. We kunnen enkel betreuren dat in het *Rechtskundig Weekblad* een artikel is verschenen van de hand van de heer Denuau. Het voordeel van dit artikel is dat alle moeilijkheden erin staan opgesomd. Symptomatisch aan dit artikel is evenwel dat werd uitgegaan van een verouderde visie op de rol van de procureur. De procureur wordt in de toekomst niet zomaar een onafhankelijk medewerker van het gerechtelijke apparaat maar een geïngageerd medewerker. De procureur van eerste aanleg zal ook in beroep zijn dossier moeten verdedigen.

Laten we vandaag blij zijn dat dit wetsontwerp wellicht met een zeer ruime meerderheid zal worden goedgekeurd. Via dit wetsontwerp wordt de hoofdstructuur bepaald van het openbaar ministerie anno 2000.

De **voorzitter**: De heer Servais Verherstraeten heeft het woord.

De heer **Servais Verherstraeten (CVP)**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het wetsontwerp dat momenteel wordt besproken, is zo mogelijk nog belangrijker dan de hervorming wat de Hoge Raad voor de Justitie betreft. Het gaat meer specifiek over het parket en wellicht waren de problemen daar nog aanzienlijker. Er is sprake van desinteresse bij jonge juristen, leegloop naar de zetel en grote demotivatie. Deze problemen hadden ongetwijfeld te maken met het verleden onder meer op het vlak van de verloning, de accommodatie en de werkdruk.

Nochtans beantwoordden de resultaten - kijk maar naar een aantal dossiers die in de pers breed werden uitgesmeerd - jammer genoeg niet altijd aan de verwachtingen van de burger, noch stonden ze in verhouding met de middelen die ter beschikking waren gesteld. Dit alles werd nogmaals bevestigd in de doorlichting van het parket van Antwerpen, een typisch

grootstedelijk parket met alle gevolgen van dien. Men kwam tot de conclusie dat het onvoldoende is georganiseerd en gestructureerd en dat de bevoegdheden en verantwoordelijkheden niet duidelijk zijn afgelijnd, zeker om de complexe en internationale criminaliteitsdossiers met succes te kunnen behandelen. Ook de parlementaire onderzoekscommissie van de Senaat die de georganiseerde criminaliteit heeft geanalyseerd, heeft gewezen op dat euvel.

Alles is echter geen kommer en kwel. Maar vaak is er geen belangstelling voor wat goed werkt. Alleszins zullen met dit ontwerp de gebreken die aan het licht zijn gekomen, worden verholpen.

De kritiek dat er voor de opmaak van de wettekst weinig overleg met de magistratuur heeft plaatsgevonden, werd grotendeels opgevangen door de in de Senaat georganiseerde hoorzittingen, die geresulteerd hebben in correcties van het oorspronkelijke ontwerp dat het gevolg was van het Octopusakkoord. De door de Senaat en de kamercommissie voor de Justitie goedgekeurde tekst is alleszins een verbetering.

Zo is het goed dat de federale procureur geen deel uitmaakt van het college van procureurs-generaal. Zij hebben inderdaad een verschillende taak. Vergeten wij niet dat de federale procureur als opsporings- en vervolgingsambtenaar het strafrechtelijk beleid dat uitgetekend werd door het college van procureurs-generaal, uitvoert. Bovendien verheug ik mij erover dat de federale procureur een pool van magistraten wordt toegewezen, zodat de parketten-generaal noch de parketten van eerste aanleg worden ontregeld en de federale procureur toch een beroep kan doen op gespecialiseerde magistraten op het terrein. Een ander positief punt is dat de federale procureur kan deelnemen aan de raad van de procureurs des Konings, wat de eenheid van actie op het terrein zal verbeteren.

Voorts ben ik de mening toegedaan dat de Senaat door de verschillende bevoegdheden van de arbeidsauditoraten met inzonderheid hun specifieke taken op burgerlijk vlak te onderstrepen, hun autonomie heeft gevrijwaard, hoewel ze onder de leiding van de procureur des Konings blijven. De interne werkregeling moet voortaan conflicten, zoals in het dossier van de koppelbazen in Hasselt, voorkomen.

De vraag rijst waarom wij deze initiatieven niet enkele jaren eerder hebben genomen. Dat heeft ongetwijfeld te maken met het feit dat de geesten

moesten rijpen, zowel in de magistratuur als in de politiek. De onderzoekscommissie Bende-bis onder leiding van de huidige minister was de eerste om de oprichting van een federaal parket voor internationale en complexe dossiers en dossiers die de arrondissementsgrenzen overstijgen, aan te bevelen. Daartegen werd toen nog een belangrijk voorbehoud aangetekend, maar dat verdween volledig in het tweede rapport van de commissie-Dutrux en het Octopusakkoord.

De buit is evenwel nog niet helemaal binnen. Het principe staat vast. Daar kunnen wij niet meer op terugkomen, zeker gelet op de ruime meerderheid. Maar de commissiebesprekingen hebben geleerd dat de concrete uitwerking nog heel wat discussiestof zal opleveren. Vooral de samenhang tussen het federaal parket en het parket van eerste aanleg moet worden verduidelijkt. Waar ligt de grens tussen enerzijds, coherente uitwerking en coördinatie van strafrechtelijk beleid en anderzijds, de individuele afhandeling van de dossiers ?

- *Voorzitter : de heer Lenssens, tweede ondervoorzitter*

Ik roep de magistratuur en de rechtstheoretici dan ook op om met ons, onbevoordeeld, dit debat aan te gaan en niet uit te gaan van aloude gewoontes en van terreinbezetting maar van een gemeenschappelijk doel, namelijk de grote criminaliteit met succes aanpakken.

Het huidige ontwerp is dan ook een chemotherapie die de kanker van de criminaliteit kan aanpakken. Het feit dat we die kanker met chemotherapie zullen behandelen staat vast, alleen is de samenstelling van deze chemotherapie nog niet precies gekend. Daarover zullen we dus nog moeten discussiëren. In elk geval is het huidige ontwerp een van de noodzakelijke bouwstenen inzake criminaliteitsbestrijding.

Bovendien mag de criminaliteitsbestrijding niet los worden gezien van een sociale politiek. Veiligheidspolitiek en een justitiebeleid kunnen niet zonder een sociale politiek. Preventie via opleiding, tewerkstelling en een accuraat welzijnsbeleid vormen de fundamenten van een veilige staat op de voet gevuld door Justitie. Daarbij moeten belangrijke middelen worden ingezet. Hiervoor werden de jongste jaren reeds heel wat inspanningen geleverd. Wellicht zal er een versterkte samenwerking nodig zijn tussen diverse administraties, onder meer de ministries van Financiën en Volksgezondheid.

Onze fractie aanvaardt niet dat Justitie stopt daar waar de "blauweboordcriminaliteit" eindigt en de witteboordcriminaliteit begint. Wij zullen dit ontwerp dan ook met overtuiging, samen met een meerderheid in dit parlement, goedkeuren.

De **voorzitter** : De heer Frans Lozie heeft het woord.

De heer **Frans Lozie** (ECOLO-AGALEV) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er werd reeds herhaaldelijk gezegd dat het voorliggend ontwerp een vrij cruciale fase is in de wetgeving en dit uiteraard in het kader van de actualiteit van de voorbije maanden en jaren, een lange lijst van onopgeloste misdrijven en de vaststelling van de onmacht van enerzijds, het openbaar ministerie en anderzijds, de onderzoeksrechters om in een aantal zware dossiers tijdig de daders voor de rechter te brengen. Bovendien moeten we ingevolge het rapport van de Senaat betreffende de georganiseerde misdaad, dat deze week aan de pers werd voorgesteld, vaststellen dat het in ons land niet zo goed is gesteld met de bestrijding van de maffieuze criminaliteit. Dringend ingrijpen is dus noodzakelijk.

Een aantal krachtlijnen werden reeds herhaaldelijk naar voren gebracht, maar ik wil ze toch nog even centraal stellen.

Ten eerste, is er de responsabilisering van het parket. Dat zal van beneden tot boven, niet alleen met meer verantwoordelijkheidsgevoel en meer inzet maar ook met meer waardering zijn vervolgingsbeleid met de gekozen prioriteiten, gecontroleerd door het parlement, zijn werk beter organiseren en aanpakken.

Een tweede belangrijke krachtlijn, waar ik volkomen kan achterstaan, is het belang van de kwaliteit van de rechtsbedeling op het niveau van eerste aanleg.

Deze krachtlijn komt de jongste tijd in steeds meer toespraken tot uiting. Ik vind dat inderdaad heel belangrijk. Het mag niet meer gebeuren dat een burger op het niveau van de eerste aanleg, het gevoel krijgt eigenlijk slechts een voorlopige procedure te hebben doorlopen en dat de hete aardappel, de echte beslissing dus, naar het hof van beroep wordt doorgeschoven en dat pas daar recht wordt gesproken.

We moeten ervoor zorgen dat de rechtbank van eerste aanleg kwalitatief de beste is zodat het niveau van het hof van beroep zoveel als mogelijk kan worden vermeden of overbodig wordt. Dat is een terechte bezorgdheid.

Een derde belangrijk hoofdstuk is de strategische aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Uit het rapport van de Senaat blijkt dat op dit vlak nog heel veel werk te verrichten is.

Dit wetsontwerp heeft sterken en zwaktes. Er worden een paar lovendwaardige stappen gezet. Wij zijn het eens met het principe van de oprichting van een federaal parket. De taakverdeling tussen het federaal parket en de parketten van eerste aanleg is evenwel helemaal niet duidelijk en zal in een volgende wetgeving moeten worden vastgelegd. Wij maken ons daaromtrent zorgen omdat wij er niet van overtuigd zijn dat de acht partijen die het Octopusakkoord ondertekenden eenzelfde concept voor ogen hebben wat het federaal parket betreft. Dat zal in de toekomst moeten blijken.

Ik kom nu tot de horizontale integratie van de parketten. Samenwerking tussen de diverse parketten is in een moderne Justitie sowieso essentieel. Vermits men er op dit ogenblik nog niet is in geslaagd het aantal parketten drastisch te verminderen of te reorganiseren, is het noodzakelijk dat ze in toenemende mate horizontaal met elkaar worden verbonden. Aangezien de rechtstreekse controle die de parketten-generaal uitoefenen op de individuele dossiers verzwakt, bestaat evenwel het risico dat de baronieën in enkele van de 27 arrondissementen te sterk blijven.

Wij wensen dat er in de toekomst een doorzichtig, autonoom en performant federaal parket tot stand komt. Het moet de mogelijkheid krijgen inzage te hebben en zelf initiatieven te nemen in talloze lopende en ook afgesloten dossiers van de parketten van het eerste niveau. Op die manier kan het verbanden opsporen tussen de diverse criminale dossiers die verspreid in het land voorkomen en via analyses de eventuele georganiseerde, maffieuze criminaliteit ontmaskeren. Bij de invulling van de krachtlijnen van deze wet zal hierover nog stevig moeten worden gediscussieerd.

Een definitief herstel van het vertrouwen van de burger in de justitie zal niet tot stand komen door steeds meer politiemensen de straat op te sturen teneinde de burger de indruk te geven dat men over hem waakt. De oplossing bestaat evenmin in het laten tonen van het aantal gevangeniscellen. Hierdoor komen we immers - hoewel enigszins karikaturaal voorgesteld - tot een tweedelige samenleving, bestaande uit degenen die achter de tralies zitten en zij die hen bewaken. Dit is niet het beeld van een samenleving - enigszins naar Amerikaans model - c. wij

voorstaan. Het vertrouwen van de burger wordt ook niet teruggewonnen door het etnische zuiveren van onze samenleving en nog minder door het criminaliseren van bepaalde bevolkingsgroepen.

Om het vertrouwen van de burger in de justitie te herstellen moeten naar mijn mening drie belangrijke zaken worden gerealiseerd.

Ten eerste, wordt reeds behoorlijk werk geleverd met betrekking tot een reeks structurele en wettelijke hervormingen om tot een moderne Justitie te komen.

Ten tweede, verwacht men een grondige mentaliteitswijziging en een responsabilisering van alle actoren die met het justitiële apparaat te maken hebben. Dat zal vooral van de sector zelf afhangen en ik moet toegeven dat ik op mijn honderd blijf inzake een duidelijk signaal vanuit Justitie zelf.

Ten derde, zal moeten worden gesaneerd. Onze samenleving, met inbegrip van Justitie, zal moeten worden gezuiverd van personen met belangrijke functies, waarvan zou blijken dat ze bindingen hebben met de maffieuze criminaliteit, zoals kan worden vermoed uit het verslag van de Senaatscommissie.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze wetgeving open in elk geval een aantal wegen tot de hervorming van het parket. In principe kunnen we ons ermee verzoenen, maar we zitten nog met te veel vragen omtrent de concrete uitwerking ervan om zomaar het vertrouwen te kunnen geven aan iets wat op een blanco cheque gaat lijken. Het is echter een stap die moet worden gezet, en wij zullen die niet tegenhouden.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, collega's, het voorliggende ontwerp vormt de basis voor een toekomstig modern en aantrekkelijk openbaar ministerie, dat gewapend is voor zijn taak. De essentiële elementen daarvoor zijn enerzijds, de verticalisatie en anderzijds, het federaal parket.

Wat de verticalisatie betreft zijn de opdrachten van de procureurs bijzonder belangrijk en specifiek. Ik verzet mij tegen sommige kritieken, als zou het niveau van het parket-generaal geen belangrijk niveau meer zijn. Het wordt wel een ander niveau dan wat wij vandaag kennen. Ik situeer die vaststelling even in het kader van de

conclusies van de parlementaire onderzoekscommissie van de Senaat in verband met de georganiseerde criminaliteit.

De belangrijkste opdracht van de procureurs-generaal zal zijn gesitueerd in het College van procureurs-generaal, waar het strafrechtelijk beleid zal worden uitgetekend. Uit de conclusies van de onderzoekscommissie blijkt hoe belangrijk het is dat wij over een orgaan beschikken dat volijds met deze opdracht bezig is, dat prioriteiten bepaalt en strategieën uitwerkt met betrekking tot de bestrijding van de georganiseerde misdaad, wat een belangrijk element is in het vervolgingsbeleid. Welnu, het College zal zich in de toekomst bijna volijds met deze taak kunnen bezighouden. Het College zal zich in de toekomst niet meer moeten tevreden stellen met anderhalf personeelslid; het zal kunnen beschikken over een kader van magistraten, die in hoofdzaak afkomstig zullen zijn van de huidige parketten-generaal en die het College zullen bijstaan. Het zal geen orgaan meer zijn dat alleen in theorie bestaat of officieel geïnstitutionaliseerd is. Het zal een krachtdadig orgaan kunnen zijn.

Dit is de uiteindelijke uitdaging. Ik begrijp de bekommerring van sommige procureurs-generaal terzake niet, want ze denken dat ze geen belangrijke rol meer zullen kunnen spelen. Ze zullen in dit College de belangrijkste rol moeten en kunnen spelen. Dit is het antwoord op de vaststellingen die werden gedaan in vele onderzoekscommissies, maar zeker op de aanbevelingen van de onderzoekscommissie van de Senaat.

Het tweede element van de opdrachten van de parketten-generaal is de opdracht binnen het ressort. Ook deze belangrijke opdracht zal voortaan anders worden ingevuld. Het zal niet langer gaan om een bijna zinloze voogdij en betutteling maar wel om kwaliteitszorg, coördinatie, audit en doorlichting. Deze opdracht, ook de ondersteuning bij het parket van eerste aanleg, is niet alleen veel interessanter maar vormt tevens een grotere uitdaging. Het is mijn ambitie om de betrokkenen ervan te overtuigen dat deze invulling van de rol van het parket-generaal veel zinvoller, attractiever en efficiënter is dan de huidige invulling.

Ook de parketten van eerste aanleg krijgen een nieuwe rol. Zij vormen het basisniveau waarop in hoofdzaak de uitvoering van de strafvordering georganiseerd wordt. Dat zal voortaan gebeuren in een andere context. Niet

langer zal elke magistraat individueel op zijn kabinet een dossier behandelen: veleer wordt de idee ingevoerd van het team van magistraten dat samen dossiers voorbereid. Men heeft hier vaak de vrees geuit dat er geen tweede aanleg meer zal zijn. Het tegendeel is echter waar. Het dossier wordt door het team voorbereid en er zal niet alleen een eerste en tweede maar zelfs een derde en vierde lezing zijn omdat de richting die het dossier uitgaat, zal worden bepaald in onderling overleg.

Via de bijstand van de parketten-generaal zal men trouwens kunnen beschikken over iemand die de vaak jonge magistraten van het parket van eerste aanleg motiveert en bezielt. Dit kan een belangrijke toegevoegde waarde betekenen voor de kwaliteit van het werk van het openbaar ministerie. Eén van de cruciale vaststellingen is immers dat er weinig aantrekkingskracht uitgaat van het ambt of de loopbaan van magistraat bij het openbaar ministerie. Wij konden dat vaststellen bij de uitbreiding van het kader. Het aantal kandidaturen voor het openbaar ministerie was toen zeer beperkt. Deze hervorming moet ervoor zorgen dat er een nieuwe aantrekkingskracht uitgaat van het ambt en de loopbaan van magistraat bij het openbaar ministerie. Het openbaar ministerie wordt immers een ander kader, meer bedrijfsmatig georganiseerd. Jonge juristen wensen een dergelijk kader om ten volle aan hun trekken te kunnen komen.

De tweede pijler van de hervorming is het federaal parket. Dit aspect van de reorganisatie van het openbaar ministerie ligt mij bijzonder na aan het hart. De oprichting hiervan was immers de voornaamste aanbeveling van de Bendecommissie-bis. Belangrijke, grensoverschrijdende en complexe dossiers worden niet langer behandeld op het niveau van het arrondissement. Vroeger kreeg men dan immers steeds een discussie tussen de verschillende arrondissementen. Dat konden wij bijvoorbeeld vaststellen in het dossier van de Bende van Nijvel. Er ontstond toen een discussie tussen Dendermonde, Charleroi, Brussel en Nijvel met alle gevolgen van dien. Voor dergelijke dossiers zal voortaan een landelijk en professioneel georganiseerd parket bevoegd zijn. Dit parket zal trouwens ook bevoegd zijn voor de internationale contacten. Ook dit element van het ontwerp is een direct antwoord op de bevindingen van de onderzoekscommissie van de Senaat inzake de georganiseerde criminaliteit. Het federaal parket zal de opdracht

Van Parys

hebben de dossiers inzake georganiseerde criminaliteit op landelijk niveau aan te pakken en in te staan voor de internationale contacten.

Vandaar het grote belang van dit wetsontwerp dat op diverse punten een direct antwoord biedt op de soms angstwekkende vaststellingen van de onderzoekscommissies. Onze opdracht is precies een oplossing aan te reiken voor de diverse problemen. Wat de reorganisatie van het parket betreft, biedt dit ontwerp volgens mij een actueel antwoord op de gerezen vragen. Thans komt het erop aan hieraan zo snel mogelijk gestalte te geven en tot de uitvoering ervan over te gaan.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

Nous passons à la discussion des articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

- *Les articles 1 à 33 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 1 tot 33 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over het geheel zal later worden gestemd.

Aan de orde is de bespreking van het **wetsvoorstel van de heer Luc Willems tot wijziging van artikel 3 van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst (1423/1 tot 4).**

L'ordre du jour appelle la discussion de la **proposition de loi de M. Luc Willems modifiant l'article 3 de la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale (1423/1 à 4).**

Collega's, op dit wetsvoorstel werden tijdens deze openbare zitting nieuwe amendementen ingediend.

Ik stel voor het wetsvoorstel opnieuw naar de commissie te verzenden. Deze zal de amendementen morgen voor de aanvang van de plenaire vergadering bespreken, zodat het wetsvoorstel nog morgen in de plenaire vergadering kan worden behandeld. Is iedereen het daarmee eens ?

De heer Luc Willems heeft het woord.

De heer Luc Willems (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik vernam van de diensten van de Kamer dat de commissie morgen eventueel om 11.00 uur kan vergaderen.

Ik stel voor dat wij vandaag de algemene bespreking afronden en dat alleen de behandeling van de vijf amendementen naar de commissievergadering van morgen wordt verwezen.

De voorzitter : Mijnheer Willems, het is ongebruikelijk de algemene bespreking aan te vatten als er amendementen naar de commissie worden verwezen.

Bovendien heeft dit geen zin, vermits de rapporteur niet weet hoe de commissie over de amendementen zal oordelen. Hij zou aldus morgen opnieuw een verslag moeten voorlezen.

De gebruiken van de Kamer zullen niet worden gewijzigd. Het voorstel zal in zijn geheel naar de commissie belast met de problemen inzake handels- en economisch recht worden verzonken, waar het ingevolge eenparig akkoord van deze assemblee, morgen zal worden behandeld. Het is slechts één dag uitstel.

Geen bezwaar ? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Aan de orde is de bespreking van het **wetsontwerp tot regeling van de exploitatie van zonnecentra (overgezonden door de Senaat) (1603/1 tot 4).**

L'ordre du jour appelle la discussion du **projet de loi réglementant l'exploitation des centres de bronzage (transmis par le Sénat) (1603/1 à 4).**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66.4)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66.4) (1603/1)

De algemene bespreking is geopend. Ik neem er nota van dat mevrouw Van Kessel, rapporteur, naar haar schriftelijk verslag verwijst.

Vraagt iemand het woord ? (*Nee*)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est ouverte. Quelqu'un demande-t-il la parole ? (*Non*)

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

Nous passons à la discussion des articles.

- *Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.*

Amendement nr. 1 van de heer Filip Anthuenis wil artikel 4 weglaten.

L'amendement n° 1 de M. Filip Anthuenis tend à supprimer l'article 4. (1603/2)

De stemming over het amendement en het artikel 4 wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et l'article 4 est réservé.

L'amendement n° 2 de M. Filip Anthuenis tend à supprimer l'article 5.

Amendement nr. 2 van de heer Filip Anthuenis wil artikel 5 weglaten. (1603/2)

Le vote sur l'amendement et l'article 5 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 5 wordt aangehouden.

- *Les articles 6 et 7 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 6 en 7 worden artikel per artikel aangenomen.*

A l'article 8 l'amendement n° 3 a été déposé par M. Filip Anthuenis.

Op artikel 8 werd een amendement nr. 3 ingediend door de heer Filip Anthuenis. (1603/2)

Le vote sur l'amendement et l'article 8 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 8 wordt aangehouden.

L'amendement n° 4 de M. Filip Anthuenis tend à supprimer l'article 9.

Amendement nr. 4 van de heer Filip Anthuenis wil artikel 9 weglaten. (1603/2)

Le vote sur l'amendement et l'article 9 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 9 wordt aangehouden.

- *Les articles 10 à 15 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 10 tot 15 worden artikel per artikel aangenomen.*

Mijnheer Anthuenis, de artikelsgewijze bespreking is beëindigd.

Als u het wenst, kunt u uw amendementen *in globo* kort toelichten.

De heer **Filip Anthuenis (VLD)** : Mijnheer de voorzitter, ik wens mijn amendementen te verdedigen in de plenaire vergadering van morgen. Op

Filip Anthuenis

dit ogenblik is geen enkel lid van de bevoegde commissie aanwezig. Het is een beetje belachelijk een debat te voeren zonder gesprekspartner.

Het voorliggende wetsontwerp is een schoolvoorbeld van particratie. Meer nog, ik maak me sterk dat de meeste leden van de commissie voor de Volksgezondheid helemaal niet akkoord gaan met de inhoud van het ontwerp. De particratie zal ervoor zorgen dat de Kamer het wetsontwerp morgen desalniettemin zal goedgekeuren. Ik zal mijn standpunt morgen toelichten. Onze amendementen hebben tot doel het wetsontwerp teniet te doen.

De voorzitter : Mijnheer Anthuenis, u hebt het recht een stemverklaring af te leggen.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemmingen over de aangehouden amendementen en artikelen, alsook over het geheel van het wetsontwerp, zullen later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Les votes sur les amendements et articles réservés ainsi que sur l'ensemble du projet de loi auront lieu ultérieurement.

Aan de orde is de bespreking van het **wetsontwerp tot vaststelling van het legercontingent voor het jaar 1999 (zonder verslag) (1847/1)**.

L'ordre du jour appelle la discussion du **projet de loi fixant pour l'année 1999 le contingent de l'armée (sans rapport) (1847/1)**.

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66.4)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66.4) **(1847/1)**

De algemene bespreking is geopend. Vraagt iemand het woord ? (*Nee*)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est ouverte. Quelqu'un demande-t-il la parole ? (*Non*)

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

Nous passons à la discussion des articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

- *Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble du projet de loi aura lieu ultérieurement.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over het geheel van het wetsontwerp zal later worden gestemd.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

- *De vergadering wordt gesloten om 11.55 uur. Volgende plenaire vergadering woensdag 16 december 1998 om 14.00 uur.*

- *La séance est levée à 11.55 heures. Prochaine séance plénière mercredi 16 décembre 1998 à 14.00 heures.*

ANNEXE

SEANCE PLENIERE
MERCREDI 16 DÉCEMBRE 1998

DÉCISIONS INTERNES

DEMANDES D'INTERPELLATION

Demandes

1. M. Luc Sevenhans au ministre des Finances sur "les mesures à prendre en vue de sauvegarder la compétitivité du port d'Anvers".

(n° 2180 - renvoi à la commission des Finances et du Budget)

2. Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "le projet de recherche sur l'étude des racines criminogènes du comportement pédophile".

(n° 2181 - renvoi à la commission de la Justice)

3. M. Gerolf Annemans au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la décision de la Commission permanente de contrôle linguistique de ne plus accepter, lors du dépôt de plaintes, qu'une seule plainte par lettre recommandée et les discussions qui ont lieu, au sein de cette même commission, concernant les modalités d'application de la subrogation".

(n° 2182 - renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

4. M. Karel Van Hoorebeke au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la représentation du personnel de la police communale au comité de négociation des services de police".

(n° 2183 - renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

5. M. Jean-Paul Moerman à la ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes, et au ministre de la Justice sur "la revalorisation de la situation des conducteurs automécaniciens près le Service du charroi affecté aux polices judiciaires près les parquets".

(n° 2184 - renvoi à la commission de la Justice)

BIJLAGE

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 16 DECEMBER 1998

INTERNE BESLUITEN

INTERPELLATIEVERZOEKEN

Ingekomen

1. de heer Luc Sevenhans tot de minister van Financiën over "de maatregelen ter beveiliging van de concurrentiepositie van de haven van Antwerpen".

(nr. 2180 - verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting)

2. mevrouw Jacqueline Herzet tot de minister van Justitie over "het onderzoeksproject omtrent de studie van de criminogene oorsprong van pedofiel gedrag".

(nr. 2181 - verzonden naar de commissie voor de Justitie)

3. de heer Gerolf Annemans tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de beslissing van de Vaste Commissie voor taaltoezicht om voortaan bij het indienen van klachten nog slechts één klacht per aangekende zending te aanvaarden en de bespreking in diezelfde vaste commissie omtrent het uitwerken van de modaliteiten voor het toepassen van de in-de-plaatsstelling".

(nr. 2182 - verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

4. de heer Karel Van Hoorebeke tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de vertegenwoordiging van het personeel van de gemeentepolitie in het onderhandelingscomité voor de politiediensten".

(nr. 2183 - verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

5. de heer Jean-Paul Moerman tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, en tot de minister van Justitie over "de herwaardering van het statuut van de chauffeurs auto-mecaniciens van de Dienst voertuigenpark verbonden aan de gerechtelijke politie bij de parketten".

(nr. 2184 - verzonden naar de commissie voor de Justitie)

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression

Rgt art 64-2

1. Proposition de loi (M. Louis Michel) modifiant l'arrêté royal n°72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants en vue de majorer les limites de revenus autorisés pour jouir d'une pension de travailleur indépendant tout en poursuivant une activité professionnelle, n°1873/1.
2. Proposition de résolution (M. Hugo Van Dienderen et Mme Martine Schüttringer) relative au soutien d'une initiative internationale visant à parvenir à un monde exempt d'armes nucléaires, n° 1874/1.
3. Proposition de loi (MM. Thierry Detienne et Frans Lozie) relative à la protection de l'embryon in vitro, n° 1875/1.
4. Proposition de loi (M. Rony Cuyt) instaurant un système associant le travail et la formation au sein de l'armée, n° 1876/1.

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken

Rgt art 64-2

1. Wetsvoorstel (de heer Louis Michel) tot wijziging van koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, strekkende tot verhoging van het maximaal toegestane inkomen dat recht geeft op een zelfstandigenpensioen ondanks de voorzetting van een beroepsbezighed, nr. 1873/1.
2. Voorstel van resolutie (de heer Hugo Van Dienderen en mevrouw Martine Schüttringer) betreffende de steun aan een internationaal initiatief voor een kernwapenvrije wereld, nr.1874/1.
3. Wetsvoorstel (de heren Thierry Detienne en Frans Lozie) betreffende de bescherming van het embryo in vitro, nr. 1875/1.
4. Wetsvoorstel (de heer Rony Cuyt) tot invoering van een stelsel van alternierend werken en leren bij het leger, nr. 1876/1.

SEANCE PLENIERE
MERCREDI 16 DÉCEMBRE 1998

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 16 DECEMBER 1998

COMMUNICATIONS

MEDEDELINGEN

COMMISSIONS

COMMISSIES

Rapports

Verslagen

Les rapports suivants ont été déposés :
au nom de la commission chargée des problèmes en droit commercial et économique,
- par M. Pierre Lano, sur la proposition de loi de M. Luc Willems modifiant l'article 3 de la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale (n° 1423/3);

au nom de la commission de la Justice,
- par M. Renaat Landuyt, sur :
. le projet de loi sur l'intégration verticale du ministère public, le parquet fédéral et le conseil des procureurs du Roi (transmis par le Sénat) (n°1851/2);

. la proposition de loi de MM. Frans Lozie et Vincent Decroly modifiant l'article 22 du Code d'instruction criminelle (n° 1485/2);
au nom de la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société,
- par Mme Ingrid van Kessel, sur le projet de loi réglementant l'exploitation des centres de bronzage (transmis par le Sénat) (n°1603/4).

Volgende verslagen werden ingediend :
namens de commissie belast met de problemen inzake handels- en economisch recht,
- door de heer Pierre Lano, over het wetsvoorstel van de heer Luc Willems tot wijziging van artikel 3 van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst (nr.1423/3);
namens de commissie voor de Justitie,
- door de heer Renaat Landuyt, over :
. het wetsontwerp betreffende de verticale integratie van het openbaar ministerie, het federaal parket en de raad van procureurs des Konings (overgezonden door de Senaat) (nr.1851/2);
. het wetsvoorstel van de heren Frans Lozie en Vincent Decroly tot wijziging van artikel 22 van het Wetboek van Strafvordering (nr.1485/2);
namens de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing,
- door mevrouw Ingrid van Kessel, over het wetsontwerp tot regeling van de exploitatie van zonnecentra (overgezonden door de Senaat) (nr.1603/4).

SÉNAT

SENAAT

Projets de loi transmis

Overgezonden wetsontwerpen

Par messages du 3 décembre 1998, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, les projets de loi suivants :
- projet de loi relatif aux normes de produits ayant pour but la promotion de modes de production et de consommation durables et la protection de l'environnement et de la santé (n° 1673/6); le Sénat ne l'ayant pas évoqué;
- projet de loi relatif à la sécurité lors des matches de football (n° 1572/7); le Sénat ne l'ayant pas amendé.
Par messages du 10 décembre 1998, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, les projets de loi suivants; le Sénat ne les ayant pas amendés :
- projet de loi modifiant la loi du 24 juillet 1973 instaurant la fermeture obligatoire du soir dans le commerce, l'artisanat et les services (n° 1308/9);
- projet de loi modifiant le Code de la nationalité belge en ce qui concerne la procédure de naturalisation (n° 1334/14);

Bij brieven van 3 december 1998 zendt de Senaat, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende wetsontwerpen over :
- niet-geëvoerd wetsontwerp betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid (nr. 1673/6);
- niet-geamendeerd wetsontwerp betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden (nr. 1572/7).
Bij brieven van 10 december 1998 zendt de Senaat, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet-geamendeerde wetsontwerpen over :
- wetsontwerp tot wijziging van de wet van 24 juli 1973 tot instelling van een verplichte avondsluiting in handel, ambacht en dienstverlening (nr. 1308/9);
- wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit wat de naturalisatieprocedure betreft (nr. 1334/14);

- projet de loi modifiant le titre préliminaire du Code de procédure pénale, en ce qui concerne la prescription de l'action publique (n°1387/9).

Pour information

Projets de loi adoptés

Par messages du 10 décembre 1998, le Sénat transmet, tels qu'il les a adoptés en séance de cette date, les projets de loi suivants :

- projet de loi modifiant l'article 620 du Code judiciaire (n°1878/1);

Renvoi à la commission de la Justice

- projet de loi complétant l'article 2 de la loi du 14 juillet 1998 portant obligation d'information quant aux aux d'intérêts débiteurs dus sur les comptes ouverts auprès des établissements de crédit ou d'autres personnes morales (n°1879/1) sur lequel la Chambre doit se prononcer dans un délai ne pouvant dépasser 60 jours, conformément à l'article 81 de la Constitution;

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

- projet de loi modifiant la loi du 10 juillet 1997 relative aux dates de valeur des opérations bancaires (n° 1880/1) sur lequel la Chambre doit se prononcer dans un délai ne pouvant dépasser 60 jours, conformément à l'article 81 de la Constitution;

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

- projet de loi modifiant l'article 217 et insérant un article 217bis dans le Code d'instruction criminelle et complétant l'article 5 de la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme (n°1881/1) sur lequel la Chambre doit se prononcer dans un délai ne pouvant dépasser 60 jours, conformément à l'article 81 de la Constitution.

Renvoi à la commission de la Justice

Projet adopté

Par message du 10 décembre 1998, le Sénat communique qu'il a adopté en séance de cette date le projet portant révision de l'article 8 de la Constitution (n° 354/23).

Pour information

- wetsontwerp tot wijziging, wat de verjaring van de strafvordering betreft, van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering (nr. 1387/9).

Ter kennisgeving

Aangenomen wetsontwerpen

Bij brieven van 10 december 1998 zendt de Senaat de volgende wetsontwerpen over, zoals hij ze in vergadering van die datum heeft aangenomen :

- wetsontwerp tot wijziging van artikel 620 van het Gerechtelijk Wetboek (nr.1878/1);

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

- wetsontwerp tot aanvulling van artikel 2 van de wet van 14 juli 1998 houdende verplichting om informatie te verstrekken over de debetrente op de bij kredietinstellingen of andere rechtspersonen geopende rekeningen (nr.1879/1) waarover de Kamer een beslissing moet nemen binnen een termijn die 60 dagen niet te boven mag gaan, overeenkomstig artikel 81 van de Grondwet;

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

- wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 juli 1997 betreffende de valutadatum van bankverrichtingen (nr. 1880/1) waarover de Kamer een beslissing moet nemen binnen een termijn die 60 dagen niet te boven mag gaan, overeenkomstig artikel 81 van de Grondwet;

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

- wetsontwerp tot wijziging van artikel 217 en invoeging van een artikel 217bis in het Wetboek van Strafvordering en tot aanvulling van artikel 5 van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (nr.1881/1) waarover de Kamer een beslissing moet nemen binnen een termijn die 60 dagen niet te boven mag gaan, overeenkomstig artikel 81 van de Grondwet.

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

Aangenomen ontwerp

Bij brief van 10 december 1998 deelt de Senaat mee dat hij in vergadering van die datum het ontwerp tot herziening van artikel 8 van de Grondwet (nr. 354/23) heeft aangenomen.

Ter kennisgeving

GOUVERNEMENT

Budget général des dépenses 1998

En exécution de l'article 15 des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat, le vice-premier ministre et ministre du Budget transmet :

- par lettres des 9 et 11 décembre 1998, deux bulletins de redistribution d'allocations de base concernant les services du premier ministre;

REGERING

Algemene uitgavenbegroting 1998

In uitvoering van artikel 15 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit zendt de vice-eerste minister en minister van Begroting over :

- bij brieven van 9 en 11 december 1998 twee lijsten van herverdeling der basisallocaties betreffende de diensten van de eerste minister;

- par lettres des 9 et 11 décembre 1998, cinq bulletins de redistribution d'allocations de base concernant le ministère de l'Intérieur;
- par lettres des 11 et 14 décembre 1998, quatre bulletins de redistribution d'allocations de base concernant le ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement;
- par lettre du 11 décembre 1998, un bulletin de redistribution d'allocations de base concernant les pensions;
- par lettres du 11 décembre 1998, quatre bulletins de redistribution d'allocations de base concernant le ministère des Communications et de l'Infrastructure.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

Décision du Conseil des ministres

Par lettre du 11 décembre 1998, le vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale, chargé de l'Energie, transmet la décision du Conseil des ministres du 4 décembre 1998, portant sur la mise en oeuvre de la résolution de la Chambre des représentants du 22décembre 1993, relative à l'utilisation de combustibles contenant du plutonium et de l'uranium dans les centrales nucléaires belges, ainsi qu'à l'opportunité du retraitement des barres de combustible.

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

Dépenses faites en marge du budget

Par lettres du 10 décembre 1998, M. le premier ministre transmet, en exécution de l'article 44, §1er, alinéa 2, des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, des exemplaires des délibérations n° 3166 et 3167 prises par le Conseil des ministres, relatives à des dépenses faites en marge du budget.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

COUR D'ARBITRAGE

Arrêts

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie :

- l'arrêt n° 128/98 rendu le 9 décembre 1998 relatif aux recours en annulation partielle du chapitre V "Droits de succession" du décret de la Communauté flamande du 20 décembre 1996 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1997, et du décret de la Communauté flamande du 15 avril 1997 modifiant les articles 48 et 56 du Code des droits de succession, introduits par A. Michaux et autres;

(n° du rôle : 1101, 1106, 1113, 1116, 1120 et 1175)

- l'arrêt n° 129/98 rendu le 9 décembre 1998 relatif à la question préjudiciale concernant l'article 4, § 1er, de la loi du 9mars1953 réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux

- bij brieven van 9 en 11 december 1998 vijf lijsten van herverdeling der basisallocaties betreffende het ministerie van Binnenlandse Zaken;
- bij brieven van 11 en 14 december 1998 vier lijsten van herverdeling der basisallocaties betreffende het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu;
- bij brief van 11 december 1998 een lijst van herverdeling der basisallocaties betreffende de pensioenen;
- bij brieven van 11 december 1998 vier lijsten van herverdeling der basisallocaties betreffende het ministerie van Verkeer en Infrastructuur.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Beslissing van de Ministerraad

Bij brief van 11 december 1998 zendt de vice-eerste minister en minister van Landsverdediging, belast met Energie, de beslissing van de Ministerraad van 4december 1998 over omtrent de uitvoering van de resolutie van de Kamer van volksvertegenwoordigers van 22december 1993 betreffende het gebruik van plutonium- en uraniumhoudende brandstoffen in Belgische kerncentrales en de opportunité van de opwerking van nucleaire brandstofstaven.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

Uitgaven gedaan buiten de begroting

Bij brieven van 10 december 1998 zendt de eerste minister, in uitvoering van artikel 44, § 1, lid 2, van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, exemplaren over van de beraadslagingen nrs. 3166 en 3167 door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

ARBITRAZEHOF

Arresten

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6januari1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van :

- het arrest nr. 128/98 uitgesproken op 9 december 1998 over de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van hoofdstuk V "Successierechten" van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20december 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, en van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 15april 1997 houdende wijziging van artikelen 48 en 56 van het Wetboek der Successierechten, ingesteld door A. Michaux en anderen;

(rolnummers : 1101, 1106, 1113, 1116, 1120 en 1175)

- het arrest nr. 129/98 uitgesproken op 9 december 1998 over de prejudiciële vraag betreffende artikel 4, § 1, van de wet van 9maart 1953 houdende sommige aanpassingen inzake militaire pensioenen en verlening van kosteloze genees- en

et pharmaceutiques aux invalides militaires du temps de paix, posée par le tribunal de première instance de Namur par jugement du 10juin1997, en cause de J. Grégoire contre l'ASBL Hôpital du Sacré-Coeur de Mol;
(n° du rôle : 1103)

- l'arrêt n° 130/98 rendu le 9 décembre 1998 relatif à la question préjudiciale concernant l'article 2, 28°, du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, posée par le Conseil d'Etat par arrêt du 13 janvier 1998, en cause de D. Christiaens contre la "Erasmushogeschool Brussel";
(n° du rôle : 1281)

- l'arrêt n° 131/98 rendu le 9 décembre 1998 relatif aux recours en annulation de l'article 22 des décrets de la Communauté flamande relatifs à la radiodiffusion et à la télévision, coordonnés le 25janvier 1997 tel qu'il a été remplacé par l'article 4 du décret de la Communauté flamande du 29 avril 1997 relatif à la transformation de la BRTN en une société anonyme de droit public, introduits par M. Kerki et autres;
(n° du rôle : 1178, 1179, 1180 et 1181)

- l'arrêt n° 132/98 rendu le 9 décembre 1998 relatif à la question préjudiciale concernant l'article 32bis du Code des impôts sur les revenus 1964, posée par la cour d'appel de Bruxelles par arrêt du 31octobre 1997, en cause de G. Willendyck contre l'Etat belge.
(n° du rôle : 1200)

Pour information

artsenijkundige verzorging voor de militaire invaliden van vredestijd, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Namen bij vonnis van 10 juni 1997, inzake J. Grégoire tegen de VZW Heilig-Hartziekenhuis van Mol;

(rolnummer : 1103)

- het arrest nr. 130/98 uitgesproken op 9 december 1998 over de prejudiciële vraag betreffende artikel 2, 28°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, gesteld door de Raad van State bij arrest van 13 januari 1998, inzake D. Christiaens tegen de Erasmushogeschool Brussel;

(rolnummer : 1281)

- het arrest nr. 131/98 uitgesproken op 9 december 1998 over de beroepen tot vernietiging van artikel 22 van de decreten van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, zoals vervangen door artikel 4 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 april 1997 betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht, ingesteld door M. Kerki en anderen;

(rolnummers : 1178, 1179, 1180 en 1181)

- het arrest nr. 132/98 uitgesproken op 9 december 1998 over de prejudiciële vraag betreffende artikel 32bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1964, gesteld door het hof van beroep te Brussel bij arrest van 31 oktober 1997, inzake G. Willendyck tegen de Belgische Staat.

(rolnummer : 1200)

Ter kennisgeving

COMITÉ PERMANENT DE CONTRÔLE DES SERVICES DE POLICE

Par lettre du 10 décembre 1998, le président du Comité permanent de contrôle des services de police transmet un rapport d'enquête confidentiel.

Renvoi à la commission spéciale chargée de l'accompagnement parlementaire des Comités permanents de contrôle des services de police et de renseignements

VAST COMITÉ VAN TOEZICHT OP DE POLITIEDIENSTEN

Bij brief van 10 december 1998 zendt de voorzitter van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten een vertrouwelijk onderzoeksverslag over.

Verzonden naar de bijzondere commissie belast met de parlementaire begeleiding van de Vaste Comités van toezicht op de politie- en inlichtingdiensten

RAPPORTS ANNUELS

Commission bancaire et financière

Par lettre du 11 décembre 1998, le président de la Commission bancaire et financière transmet le 62ème rapport annuel (F) de cette commission couvrant la période allant du 1er juillet 1997 au 30 juin 1998, établi conformément aux prescriptions de l'arrêté royal n°185 du 9 juillet 1935.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

JAARVERSLAGEN

Commissie voor het bank- en financiewezen

Bij brief van 11 december 1998 zendt de voorzitter van de Commissie voor het bank- en financiewezen het 62e jaarverslag (F) van die commissie over voor de periode van 1 juli 1997 tot 30 juni 1998, opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 185 van 9 juli 1935.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Nations unies

Le Centre d'Information et Bureau de Liaison des Nations unies transmet le rapport annuel des activités de cette organisation pour 1998 "Partnerships for global community".

Renvoi à la commission des Relations extérieures

Verenigde Naties

Het Informatiecentrum en Verbindingsbureau van de Verenigde Naties zendt het jaarverslag betreffende de activiteiten van die organisatie voor 1998 "Partnerships for global community" over.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

MOTION

Le président du CPAS de Hamme transmet une motion, adoptée par le conseil, sur les candidats réfugiés politiques.

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

AVIS

Conseil central de l'Economie

Par lettre du 9 décembre 1998, le président du Conseil central de l'Economie transmet, en application de l'article 1er de la loi du 20septembre 1948 portant organisation de l'économie, l'avis relatif aux réalisations des propositions de l'Agenda 2000.

Dépôt au greffe, à la bibliothèque et renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture et à la commission des Relations extérieures

DIVERS

Conseil national de la République slovaque

Par lettre du 7 décembre 1998, le président du Conseil national de la République slovaque transmet une déclaration, adoptée par le Conseil, sur l'intégration de la République slovaque à l'Union européenne.

Renvoi à la commission des Relations extérieures et au Comité d'avis chargé de questions européennes

MOTIE

De voorzitter van het OCMW van Hamme zendt een door de raad aangenomen motie over betreffende de kandidaat-politieke vluchtelingen.

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

ADVIES

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

Bij brief van 9 december 1998 zendt de voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, met toepassing van artikel 1 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, het advies over betreffende de verwezenlijking van de voorstellen van Agenda 2000.

Ingediend ter griffie, in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw en naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

VARIA

Nationale Raad van de Slovaakse Republiek

Bij brief van 7 december 1998 zendt de voorzitter van de Nationale Raad van de Slovaakse Republiek een door die raad aangenomen verklaring over betreffende de integratie van de Slovaakse Republiek in de Europese Unie.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden